

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
227. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1932. évi október 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

„Mi jogon avatkozik Ön bele Franciaország belügyeibe?”

Titulescu contra Herriot

A háboruspárt áll szembe a béke pártjával

Vajda vasárnap informálta a királyt a készülő orosz–román meg nem támadási szerződésről — A bukaresti lapok egyhangulag elítélik Titulescu eljárását — A liberálisok kétkulacsos politikája

Bukarest, október 3.

A Titulescu-ügy váratlan fordulatot vett. Páratlan eset, hogy egy ember nyilván szembehelyezkedik az egész országgal, hiszen a miniszterelnök a parlament, a közvélemény, sőt a legfelsőbb alkotmá-

nyos ténvező jóváhagyásával indította meg a közvetlen tárgyalásokat a szovjettel.

Titulescu „bombája” még szőmbaton reggel robbant Genfben. A Reuter-ügynökség után megadta beígért nyilatkozatát amelynek lényege a következő:

A Reuter jelenti:

Az eddigi, nyolc hónapon át tartó erőfeszítés után lehetetlen megegyeznünk oly módon, amely nem számol legelemibb érdekeinkkel. A szovjet csak úgy írja alá a szerződést, ha Románia közvetlenül vagy közvetve elismeri, hogy Bessarabiája még ma is vitás terület. Ez az ár visszataszító és egyetlen román sem vállalhatja. Nem egyébről van szó, minthogy hozzájáruljunk Bessarabiára vonatkozó szent jogaink csorbításához. A paktum nem nyújt biztonságtöbbletet, hiszen már van egy szerződésünk a szovjettel: a Kellogg-paktum. Az új egyezmény lehet ártalmatlan Lengyelországnak, vagy másnak, amelynek határait a szovjet elismeri, de nem nekünk. Románia az öt év elteltével, amelyre az új szerződés szól, az erőszak áldozatává válhat. Ennélfogva jobb, ha Románia megmarad eddigi kapcsolataival mellett és hagyja, hogy szövetségesei külön szerződjenek a szovjettel, ha érdekeik úgy kívánják.

A valóban bombaszerű nyilatkozat — amely hazafiatalansággal vádol mindenkit, aki a meg nem támadási szerződés híve — este hét órakor érkezett Bukarestbe. A kamara ülését azonnal felfüggesztették, hogy minisztertanácsot tartsanak. Vasárnap Vajda külön kihallgatásra utazott Szinajába a királyhoz s elhatározta, hogy a „Titulescu-ügyet” csak a genfi tárgyalások befejezése után intézik el s hír szerint most már tényleg elfogadják a lemondást. Kormánykörök azt mondják, hogy nem akarják Titulescut utánozni az „ideges kirohanásokban” és egyelőre nem adnak neki érdemleges választ. A miniszterelnökség csak rövid nyilatkozatot adott, hogy amíg a meg nem támadási szerződés ügye folyamatban van, nem bocsátkozik vitába, mert az árt az ország érdekeinek.

Ténylegesen beavatott körök és a bukaresti lapok azonban majdnem egyhangulag elítélik Titulescu „brutális” beavatkozását, amelynek nyilvánvaló célja az, hogy elgáncsolja a most folyó tárgyalásokat. Titulescu érvelése — mondják — teljesen logikátlan. Vajda maga is többször leszögezte, hogy Bessarabiát nem engedi vitássá tenni a szerződésben, tehát Titulescu felesleges módon licitál a hazafiasságban. És maga Titulescu az, aki Bessarabiát vitás voltárról beszél nyíltan az egész világ előtt, holott arról szót sem szabad ejteni. A Kellogg-paktum pedig nem kielégítő, mint Titulescu szeretné beállítani, hiszen miért találják elkerülhetetlennek Románia szövetségesei a külön szerződést?

De a bukaresti kommentárok leleplezik mindazt, ami a háttérben történik. — nem Bukarestben, hanem Párisban.

Előző számunkban részleteztük, hogy Franciaország miért akar jóviszonyba jutni Oroszországgal. Ennek az irányzatnak előharcosa évek óta De Monzie szenátor, a Herriot-csoport egyik vezető tagja.

Természetesen nem a szovjetrendszer iránti szimpátiából hanem politikai kép-

viselője bizonyos hatalmas gazdasági csoportoknak, amelyek nagy üzleteket sze-

Kijátszotta a Népszövetség a csiki székelvényeket

Ötvenmillió aranyfranktól estek el a jogos tulajdonosok

Genf, október 3.

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy a népszövetségi tanács kedvező ítéletet hozott az elkobzott Csiki Magánjavak ügyében. A pontos és a kérdés érdemét teljesen kimerítő jelentés hiányában a rendkívüli fontossággal bíró döntés ügyében azt szögeztük le, hogy a Népszövetség határozata csak legfeljebb formailag elégítheti ki és békítheti meg a csiki székelvényeket, viszont semmi sem igazolja, hogy a genfi ítélet teljes elégtételt és kárpótlást is adott a Csiki Magánjavak volt tulajdonosainak.

A bizalmatlanság a voltaképpen örömhirt tartalmazó genfi jelentéssel kapcsolatban nem volt alaptalan, sőt egyenesen szükséges is volt, mert a távirati irodák felületes hirdását genfi tudósítónknak részletes jelentése alaposan helyreigazítja és kellő értékére szállítja le a népszövetségi tanács határozatát.

Székelvény igazság — székelvény bánat

A román kormány a tárgyalások kezdetén még azt is kétségbevetta, hogy a csiki székelvények valóban jogos tulajdonosai az elkobzott birtokoknak. Dr. Balogh Artúr és dr. Pál Gábor viszont fáradhatatlan buzgalommal kutattak a Magánjavak egykori okmányai után és hossz-száz keresés után sikerült is rábukkanniuk egy a határozatredet megszervező Mária Teréziának mint a szabadságmozgalom elcsillapulta után a székelvényeket újból a vitás birtok tulajdonosává avató I. Ferenc Józsefnek eredeti aláírásával ellátott okmányokat, amelyek napnál is fényesebben bebizonyították, hogy a Magánjavak még az 1848-as székelvény fölkelés ellenére is a határozatok leszármazottainak tulajdonában maradtak.

Ezek most már olyan sullyal estek lat-

retlenség lebonyolítani az orosz piacon. Herriot miniszterelnöksége alatt, különösen mióta az éledő német militarizmus is megfélemlítette Franciaországot, ez a politika érvényesül.

Ebbe vonta bele Herriot a román kormányt is, ami könnyű volt, hiszen Vajda tudvalevőleg már régebben is tervezte a meg nem támadási szerződést és nyilvánvaló, az is, hogy ezekhez a tárgyalásokhoz meggyőzte a legfelsőbb alkotmányos ténvező hozzájárulását is.

Herriotékkal szemben áll azonban egy másik érdekcsoport, nagyjából a hadiipar képpeléből. Ezek szintén üzletre áhítoznak — de háborus üzletre.

Ez a csoport, az általuk mozgatott szélsőjobboldali politikussal, lapokkal, sőt a francia nagyvezérkarral együtt gáncsot akar vetni a francia-orosz szerződésnek és így az orosz-román egyezménynek is, amely annak egyik előfeltétele. Céljuk: nyitva hagyni az oroszellenes in-

tervenciók háború lehetőségét. És az egyetlen érthető magyarázata annak, hogy ezekhez szegődött le Titulescu s ezek a valóban roppant erők állnak a háta mögött, mikor, egy ember letére, nekirohant egy egész országnak.

Sőt nemcsak saját országának. Titulescu a román kormányon keresztül Herriot ellen támad. Beavatott körök sokat beszélnek arról a tárgyalásról, amely hír szerint Genfben Titulescu és Herriot közt folyt le s amikor Herriot így szolt a román diplomatahoz: Ön bele akar avatkozni a francia belpolitikába is?

Titulescu elvesztette a csatát

Románia sorsa tehát ezuttal a francia érdekkörbe kapcsolódik. Romániában Titulescu elvesztette a csatát, hiszen az országnak más érdeke nem lehet, minthogy félelmetes szomszédjával békében éljen és megnyerje magának, mint fellelvőpiacot. Meglepetés csak Páris felől jöhet — ha a francia jobboldalnak sikerül elgáncsolni Herrioték tervét.

A Genf melletti Evian városában megkezdett román-orosz tárgyalások a Titulescu-affér dacára Genfben folytatódnak, most már a francia és lengyel delegátusok részvételével s újabb hírek szerint kedvező hangulatban.

Igen érdekes a liberális párt „korallnált” magatartása. A párt hivatalosan a kormány mögött áll, de sajtójában Titulescut védi és a kormányt támadja — készen arra az eshetőségre, hogy a tárgyalások eredménytelensége és Titulescu esetleges győzelme után frontot változtat-hasson. Kormánykörök előre hangoztatják, hogy ha a szerződés nem jön létre, az csak Titulescu által felkavart botrány következménye lesz.

ságnak. A Tanács asztalánál Antoniadé, állandó román delegátus foglalt helyet, mikor De Valera ir miniszterelnök, aki az ideai Conseil-en is elnökölt, bejelentette, hogy a romániai kisebbségek ügyét veszik elő.

A Hármas Bizottság hallatlan körmon-fonsággal megszerkesztett javaslatában a kisebbségi panaszok mellett döntött ugyan, ám lényegileg vagyonuk legjavától megfosztotta őket. Mindenekelőtt arra kötelezik a román kormányt, hogy állítsa újból vissza a feloszlatott Csiki Magánjavak elmozdított igazgató Tanácsát és annak egykori alapszabályait ismeriék el újból érvényesnek. Azonkívül

adják újból vissza az újból felállított Csiki Magánjavak közössége részére mindazokat az épületeket és értékpapírokat, amelyeket a román kormány még 1923-ban elkobzott a székelvényektől. Lesújtó azonban a döntés azon része, mely szerint a 62.800 hold földbirtokból, amelyet a románok annak idején az agrárreformra történt hivatkozással kisajátítottak, mindössze 6704 hektárt adnak vissza a székelvényeknek, tehát az egykori dúsgazdagságú vagyon-komplexumnak mindössze egytized része kerül vissza az elszegényedett székelvény nép tulajdonába.

Másfelől kötelezik a román kormányt arra, hogy az elbocsátott tisztviselők nyugdíját fizesse ki, a csikszereidai állami gimnáziumban létesítsen magyar tagozatot és tegye lehetővé, hogy a csikszereidai árvaházban a magyar gyermekek magyar nyelvű oktatásban és nevelésben részesülhessenek. Ami viszont az ugyan-csak eltulajdonított ösztöndíj-alapot illeti, erről a Hármas Bizottság nem intézkedik.

A Népszövetség tehát szentesített egy olyan javaslatot, amely a csikszereidai székelvényeket megfosztja földjük, erdejük, gazdagságuk 90 százalékától.

Jó párti a miniszterelnök leánya — még ha szegény is

Parlamenti denúciálás Jorga vejének politikai intézkedéseiről

Alig néhány hete, hogy a szenátus tri-
bünjéről lótolvajt lepleztek le. Egy cu-
zista szenátor személyében. És ma már
arra használták fel ezt a szószéket, hogy
egy katonatiszt és volt prefektus csalá-
saitól tájékoztassák a kormányt, a hon-
atyákat és a sajton keresztül a nagykö-
zönséget.

A hős Chiurescu őrnagy. Különös ismer-
tetőjele: a volt miniszterelnök veje. Jor-
ga leányának a férje.

És ez volt a veszte. Ha nem lettek vol-
ja ilyen előkelő nekszusai, örök életére
becsületes katona maradt volna. De hiá-
ta, az alkalom bűnösöket teremt. Külö-
nösen nálunk, a protekció és összekötte-
tések országában.

A dőceg tiszt néhány évvel ezelőtt
vette el a világhírű tudós leányát. Azt
mondják, szerelmi házasság volt. Mert a
professzor ur állítólag szegény ember.
Tehát nem valami csábító após. Különösen
katonatisztnek nem.

Vagy talán proféta volt a vőlegény?
Előrelátta „az öreg” karrierjét?

Elég az hozzá, hogy az őrnagy anya-
gilag se bánta meg a pártit. A miniszter-
elnökké változott könyvmoly após kija-
vitotta a hozományt. Azáltal, hogy a hóna
alá nyúlt a vejének...

A „PAPA” KARRIER CSINÁI...

Chiurescu őrnagy 1926-ban kilépett a
hadseregéből. Mint nyugalmazott katona-
tiszt és a „Vitéz Mihály” érdemrend tu-
lajdonosa 100 hektár földet kapott Dob-
rudza telepítési zónájában.

A nagy tudós gyerekei el kezdtek gaz-
dálkodni. Jorga sokszor elővette tradíci-
onális esernyőjét és a rusztikus környe-
zetben töltötte szabad óráit. Vergiliusz
bukolikáit olvasta a fiataloknak. Erede-
tiben. És ők kénytelenek voltak türelme-
sen végighallgatni. Nem akarták megsér-
teni az Ur negyedik parancsát...

„A sok sovány esztendő után jött egy
kővér. Nagy szerencse érte a Jorga-di-
nasztiát. A pátriárka végre szegre akasz-
totta szobatudósságának szimbólumát, az
esernyőjét és praktikus oldalánál fogta
meg az életet. Felcsapott miniszterelnök-
nek. És kijelentette:

— En egyetlen rokonomat és családla-
gomat sem fogom elhelyezni politikai ál-
lásban.

De mégsem lehet megtagadni a vér kö-
telékét. Legalább a gyerekek kedvéért il-
lik egy kissé személt hunyni.

ŐRNAGYBÓL FÖLDBIRTO-
KOS, FÖLDBIRTOKOSBÓL
MEGINT ŐRNAGY

A Jorga-kormány első napjaiban Chi-
rescu nyugalmazott őrnagy és földbir-
tokos hirtelen újból belépett a hadsereg
kötelékébe. Törvényellenesen, de hát mi-
ért is van az embernek miniszterelnök
após? Még annyit se tudjon clintézni?

Most már volt nyugdíj, föld és fizetés.
De ez még mindig nem elég egy előkelő
nő férjének. Más is kell. Tegyük fel —
egy jó pozíció.

Az após erre kinevezte prefektusnak
Bukovinába, Storjineji megyébe. A dob-
rudzai földbirtokost és aktív katonát.
Aki sose látta Bukovinát. Hogy ezt mégis
valamivel igazolhassa, több határmenti
megyékbe neveztek ki katonai prefektu-
sokat. A lengyel határ mentén. Ugy kö-
vetelte a haza védelme. Néhány hónap
mulva azonban mégis kilépett a hadse-
regből.

De kevés volt a prefektusi fizetés. Csak
15.000 lej havonta. Felemelték hatezer lej-
jel. És kilencezer lej külön telefonköltsé-
get is kapott.

Nem olyan megye Storjineji, mint a
többi. Ott Jorga veje ül a prefektusi
székben!

Azonkívül kapott egy kis ajándékot is:
Kétszázötvenezer lej a miniszternökség

sajtóalapjából. Propaganda célokra. Ér-
téklével és a Marmorosch-bank úján
küldték neki.

Mikor a jó napok vége láthatólag kö-
zeledett, Chiurescu újból aktív őrnagy
lett. Maradjon meg legalább a tiszti fi-
zetés. Azonkívül kineveztek közigazgatá-
si vezérigazgatónak. Mégse lehet olyan

Az igazságot nem szabad megírni — a rendőrtisztnek

Soha többé nem léphet állami szolgál- latba a nagyváradi rendőrség titkára,

mert meg merle írni, hogy a miniszter rendelete rossz

Nagyvárad, október 3.

A nagyváradi rendőrség prefektusi tit-
kára volt már évek óta Pop Vasile ot-
tani fiatalember. Néhány hónappal e-
zelőtt az egyik helyi magyar lap riport-
pályázatot rendezett, amelyre Pop Vasi-
le is beküldött egy pályázatot. Cikkében
kikelt a közoktatásügyi miniszter ama
rendelete ellen, mely szerint a tandíjjal
hátralékban lévő tanulókat hazaküldik
és kitiltják az iskolából. Rámutatott arra,
hogy a növendékek ilyenkor órák hosz-
zat csavarognak az utcákon, nem mernek

könnyen kirugni, mint egy prefektust...
„Mindezeket az adatokat Facas nem-
zétiparasztpárti szenátortól kaptam, aki
a szenátusban meginterpellálta a had-
ügyminisztériumot ez ügyben. És köve-
telte, hogy Chiurescu lépjen ki a hadse-
regből, vagy vegyék el tőle a földet.
Azonkívül fizesse vissza a jogtalanul ka-
pott összeget.

Erdekes, hogy az interpelláció után
Popovici és Petala tábornokok Chiurescu
őrnagy védelmére keltek.

Eppogy, mint Cuzák a lótolvaj No-
vitzkyval... Azért, mert az valaha a had-
sereg szolgálatában állott.

A civilek tanulhatnak tőlük egy kis
szolidaritást.

Huszár Emil

Minden úgy megy, mint régen

A kamarában megvádolták a mi- nisztérium főtisztviselőit, hogy a liberálisoknak kémkednek

Ismétellen a külföldi adósságok fizetésének beszüntetését
javasolják — „Ez nem parlament, ez cigányhorda

Bukarest, október 3.

A kamara szombat délelőtti ülésén újra
mérges szóváltások voltak. Grigoriuc
többségi interpellált először. Többé-
bbet azt az attakot, amit a többségi párt
dicséretreméltó kitarással ujt meg újra
és újra a vasuti vezérigazgatóság ellen.

Juca liberális a belügyminisztériumot
azzal vádolja, hogy az interimárbizottság
állítja össze a községi választók lis-
táját.

Teianu előadja, hogy pénzügyi állam-
titkár korában Juca ur kijárással fog-
lalkozott.

Juca helyett Franasovici volt alminis-
ter utítja ki a közoktatásügyi miniszter
ellen azt a vádat, hogy a tanterületi ki-
nevezéseknél és áthelyezéseknél párt-
szempontok érvényesülnek állandóan.
Egy kérvény lefénnyképezett másolatát
mutatja be.

Pompiliu Jonițescu felpattan: Honnan
juthatott Ön ahhoz az aktahez?

Gusti közoktatásügyi alminiszter: En
ara a kérvényre ráírtam, hogy elintézen-
dó, amennyiben törvényes akadály nincs.
Ugy látszik azonban, hogy a kinevezések
és az áthelyezések kérdésében a liberáli-
sok döntenek még ma is és szándékosan
provokálnak ki ilyen eseteket.

Trandaf többségi azt adja elő, hogy a
közoktatásügyi minisztérium főtisztvis-
elői közül sokan rendszeren járnak a libe-
rális klubba és minden este beszámolnak
hogy mi történt a minisztériumban.

Modreanu lupista a parlamenti kezde-
ményezés jogán törvényjavaslatot ter-

jeszt be

a külföldi adósságok törlesztésének a
beszüntetéséről.

Jonescu Botosan: Maga neveltségessé te-
szí az országot!

Modreanu: Ismertetni kezdi a javasla-
tát. Nincs szó a külföldi adósságok fize-
tésének a megtagadásáról, hanem csak
öt éves moratóriumról.

Pompiliu Joanițescu: A többség soha-
sem járul hozzá ehhez a javaslatához.

Modreanu azt fejtegeti, hogy az ország
pénzügyei azonnal rendbe jönnek. A
megmarandó, illetve itthon maradó pénz-
ből hadifelszereléseket vásárolhatnak,
de rendszeren fizethetnek a nyugdíjasokat
és a tisztviselőket is. Kéri a sürgősséget,
de leszavazzák.

Ilyen előzmények után térnek át a
napirenden szereplő konverziós törvény-
javaslat vitájára. Zelea Codreanu szolal
fel s nem a javaslatot kritizálja, hanem
az Argetoianu-féle törvényt, amely csak
látszólag képviselte a mezőgazdák érde-
keit, különben a zsarolók szolgálatára
készül.

A SZENATUS ÜLÉSE

A szenátus szombat délutáni ülésén
Jancu (többségi): Kifogásolja, hogy bár
a kormány 46 millió lej hitelt kapott a
vetőmagvakra, a mezőgazdasági kamarák
mégis csak abban az esetben adnak vető-
magot a gazdáknak, ha azok azt megfi-
zetik.

Voicu Nițescu: A gazdák természetben
is visszafizethetik a vetőmagvakat.
Egyébként ma már az a helyzet, hogy
nem a parasztságnak kell kérnie az or-
szág segítségét, hanem megfordítva: az
ország apellál a gazdák segítségére. A
mult évben a kormány négy száz millió
lejt fizetett ki gabonaprémiumpokban, ez
a jövőben már nem lesz lehetséges.

Ezután áttérnek a szállóültetési (hibri)
törvény részletes tárgyalására, amelynek
során kínos incidens játszódik le.

Mumuianu (cuzista) egy földást ajánl a
törvényjavaslatához, hosszas magyarázat-
ba kezd, de senki sem figyel oda.

Stefan Graur (többségi) erre Mumui-
anu érdekében felszólal, követeli, hogy
hallgassák meg. Miután azonban ismét
csak senki sem figyel Mumui-
anura, Graur valósággal toporzékolni kezd:

— Ez nem parlament — kiabálja — ez
cigányhorda.

A szállótörvényt, a vihar lecsillapodása
után, megsavazzák.

Kinai lelkelők 68 japánt mészároltak le Mandzsuri- liban

Mukden október 3.

A mandzsuriai események frontján teg-
nap ismét véres epizód játszódott le
Mandzsuli városában. A kínai felkelők
megtámadták a várost és sikertült is ha-
talmukba keríteniök. Bevonulásuk után
vérfürdőt rendeztek és 68 japán katonát
lemészároltak.

Kik kaptak ingyen földet?

Bukarest, október 3.

A földmivelésügyi minisztérium kör-
rendeletben hívta fel megyei szervezete-
it, hogy

két napon belül terjesszenek be kimu-
tatást mindazon alárendelt tisztviselő-
ről, akik 1918 óta az agrárreform alap-
ján földet vagy telket kaptak.

A kimutatásban fel kell tüntetni a tiszt-
viselő jogosultságát és azt is, hogy kielé-
gítették-e már az összes igénylőket, mi-
kor a tisztviselő a földet kapták. A
rendelet kétségtelenül azokkal a parla-
menti felszólalásokkal van összefüggés-
ben, amelyekben több hónapja hangoz-
tatta, hogy a kisajátított földeket, a töb-
bi igénylők hátrányára, elsősorban a
tisztviselők kapták.

Aki nem tud adót fizetni — külön adóval sújtják

Bukarest, október 3.

A kormány állítólag törvényjavaslatot
készít elő, amely szenzációs és eddig
még ismeretlen adónemet vezet be. Ne-
vezetesen

a foglalkással biztosított adóösszegek
után 2 százalék, a lefoglalt tárgyak el-
árverezéséből származó összegek után
pedig külön 3 százalékos adót szednek.

A különleges adóval a kormány az adó-
sokat akarja pontos fizetésre ösztökélni.
Az adóbehajtási adó jövedelmét elsősor-
ban az adóbehajti közegek jutalékaira
akarják fordítani.

Vagyis: ezentúl külön adót vetnek ki
azért, mert nem tudunk adót fizetni.

Görögországban még mindig mozog a föld

Egy kolostor belezuhant
a tengerbe

Belgrád, október 3.

A Pravda jelentése szerint az Athos-
hegyen hatalmas földrengés pusztított és
óriási károkat okozott. A hatalmas földlö-
kések következtében az összes szerzetes-
kolostorok falai és mennyezetei megrepe-
deztek. Az egyik görög kolostor, amely
több száz méter magas sziklatömb szélén
épült, mindenestől bezuhan a tengerbe.

A borzalmas szerencsétlenség óriási pá-
nikot okozott a kolostor szerzetesei kö-
zött. Egyelőre azonban a rémületen és az
anyagi káron kívül nagyobb baj nem
történt, mert az Athos-hegyen élő szerb,
görög, bolgár és orosz szerzetesek mind a
legbiztonságosabb helyen gyűltek össze,
ahol az első földlökések óta buzdón imád-
koznak.

Alkotmányos polgári kormány alakul Csileben

Santiago de Chile, október 3

Blanche tábornok, Csile ügyvezető köz-
társasági elnöke tegnap átadta a hatalmat
Cyandel Ábrahámnak, a csilei legfelsőbb
bírósg elnökének. Az új csilei kormány-
fő helyreállítja az alkotmányt és pol-
gári kormányt alakít, amely az október
30-ra kitűzött országos választások lezaj-
lásáig marad hatalmon.

Negyvenezer frontharcos tisztelgett Horthy magyar kormányzó előtt

Budapest, október 3.

Vasárnap kezdődött nagy ünnepségek
keretében a negyedik országos fronthar-
cos találkozó. Délelőtt a Millenium-téren,
amelyet ez alkalomból Hősök tere-re ke-
reszteltek át, nagyszabású frontharcos
felvonulás volt, összesen negyvenezer
frontharcos részvételével, köztük több-
száz osztrák, német, török és más nemze-
tiségi kiküldött. A parádén megjelent a
kormányzó és Gömbös miniszterelnök is.
Délben a Vigadóban ezterteritűs disz-
ebédet rendeztek a külföldiek tiszteletére.

OKTÓBER 5

Forum Mozgó Brassó

PREMIER!

PREMIER!

ÉN ÖLTÉM!

Maurice Rostand világhírű regénye nyomán.

Lubitsch Ernő szeniális rendezésében.

Paramount-Film.

Szereplők:

Paramount-Film.

Philips Holmes, Nancy Carrol és Lionel Barrymore.

B. L. 2. OLDAL

A kulturzónás tanító — jóra tanítja a gyermekeket

A csikszépvízi iskolaigazgató félmilliót „keresett” az állam és a tanítványai bőrén

Négy éven belül 20 ezer lejt meszelt el és havonta 1000 lejt szedett fel nyíratkozás címén a gyerekektől — Autón járt, panamázott, de a tanítással nem törődött

Csikszépvíz, október 3

Körülbelül nyolc évvel ezelőtt — hogy igen enyhén fejezzük ki magunkat — kissé hanyag eleganciával öltözködő idegen vetődött be Csikszépvízre. Az egyik székely gazda meglátta és megszólította:

— Mondja, atyafi! Mennyiért szegődnek el hezzám, mert éppen cselédre volna szükségem. Maga éppen megfelelne nekem.

A székely gazda nagyon elcsodálkozott azon, hogy az idegen románul felel neki és majd hanyatt vágódott, amikor egyik

szomszédja figyelmeztette: beszéljen másképpen az urral, mert az az új román igazgató-tanító. De az öreg székely a bajusza alatt többször eldörmögte, hogy neki ugyan nem nagyon tetszik az új igazgató, akinek az „ábrázattya” semmi jót sem árul el.

A humoros epizód után nyolc év telt el. Azóta bizony beigazolódott, hogy az öreg székelynek igen jó jövőbelátó képessége volt a események, amelyek a csikszépvízi iskolánál nyolc hosszú éven át suba alatt történtek, mindenben igazat adtak neki.

Nastasescu. A tanítógyűlésekre járó napidíjakat és utiköltségeket felvette, de kártársainak azt mondta, hogy majd akkor fizet, ha az iskolásoknak pénze lesz. És az iskolásoknak sohasem volt pénze. Hogy miért nem, az most derült ki a vallatáskor.

Noteszeket szózt a gyermekekre 6 lejes áron. Ő maga féláron vette azokat. Többletet is árult s darabját 14 lejért vesztegette, amikor a falu lakossága olyan szegény volt, hogy gyufára és sóra is alig volt pénze.

Gondos Sándor és Antal János állami segélyt kértek a sepsiszentgyörgyi tanítóképzőben tanuló leányaik számára. A közoktatásiügyi minisztérium a csikszépvízi tanfelügyelőség után 6–6 ezer lejt utalt ki ösztöndíj címén. Chele Vasile, a tanfelügyelőség irodaigazgatója a pénzt átadta Nastasescunak, aki a két gazdának csak 2–2 ezer lejt adott át. A vizsgálat megállapította, hogy a különbözet a direktor ur envyes kezébe ragadt.

A vizsgálat megállapításairól köteteket írhatnánk, hiszen a jegyzőkönyvek és nyilatkozatok halmaza egész kocsiderék-

Ipartelep — vagy iskola?

Az új csikszépvízi iskolaigazgató, Nicolae Nastasescu reformokkal kezdette pedagógiai munkásságát. Berendezett egy fodrászműhelyt az iskolában. Vett valahol kéz alatt egy hajnyírómasinát s kötelezővé tette, hogy az iskola növendékei nála nyíratkozzanak. Havonta kétszer. Egy nyíratkozás ára csak 2 lejt volt. Tekintetbe véve azt, hogy 200 gyermek járt az iskolába és nyíratkozott Nastasescu direktor úrnál, a fodrászat havonta közel 1000 lejt mellékjövedelmet jelentett.

Berendezett asztalosműhelyt is az iskolában. Hogy a műhely menjen, Nastasescu direktor leromboltatta az iskolához tartozó illemhelyeket és újakat gyalultatott, szegszetett az udvar más helyén. A környéken élő tanítóknak is ő készítette el a szükséges butorokat. A pénzeket zsebrakta. A műhelyek igazgatása és a pénz zsebelése annyira elfoglalta, hogy növendékeinek tanítására már nem sok idő jutott. S ha volt is kis ideje, abban sem volt sok köszönet, mert rendszerint alaposn elverte a nebulókat.

Az élénk üzleti szellemmel megáldott direktor ellen gyűltek, gyűltek a panaszok, elkészültek és beadódtak az első feljelentések, amelyek nyíltan kifejezést adtak annak a gyanúnak, hogy Nastasescu igazgató gyors vagyoni gyarapodása nem egészen tisztas dolog. Nem is lehetett, mert amíg a környéken az összes tanítók éheztek, Nastasescu autót tartott és azon rohogott külön sejtjei után. Csak hogy a feljelentéseknek nem volt eredménye. Végre is a község fiatal görög katolikus lelkésze vette kezébe az ügyet és a feljelentést nem a tanfelügyelőséghez adta be, hanem Tetu dr. vármegyei prefektushoz. A prefektus az aktákat ismét áttette a tanfelügyelőséghez, ahol a többi beadvány sorsára jutott. A feljelentést meg kellett ismételni. Ezuttal Tetu dr. már nem küldötte sehová az aktát, hanem Hamza csikszépvízi főszolgabíróhoz bízta meg a Nastasescu-ügy vizsgálatával.

Szivacs-panama, seprűpanama, olajpanama

A vizsgálat egy hétig tartott s megdöbentő adatokat állapított meg Nastasescu igazgatótanító üzemeiről.

A fennálló rendeletek értelmében az iskolaépületeket minden tanév kezdetén javíttatni és takarítani kell. Négy év alatt meszelés és takarítás címén Nastasescu igazgató 20 ezer 500 lejt számolt el, viszont a vizsgálat megállapította, hogy a valóságban csak 15 ezer és néhány száz lejt fizetett ki. A számlákat és nyugtákat nagyobb összegről állította ki, a különbözetet pedig zsebravágta.

Szivacs és seprű beszerzésére 1929-ben 2000 lejt számolt el. 1930-ban 35 seprűt nyugtázott és 10 nagyi szivacsot, 2700 lejt értékben. A vizsgálat megállapította, hogy sem szivacsot, sem seprűt nem láttak az iskolában.

Seprűt a takarítónők hoztak, a táblát pedig azokkal a törölrongyokkal takarították tisztára, amelyeket a növendékek hoztak magukkal.

Az iskolában berendezett asztalos műhely szerszámjait az iskolások terhére vásárolta 1928-ban, de a következő évben a szerszámok árát még egyszer felszámította. A gyermekeket azonban be sem engedte a műhelybe, mert ott egy asztalos végzett a megrendeléseket.

Az iskola számára kisajátított földeket Zakariás György gyimesi kereskedő bérelte.

A bérleti összeggel Nastasescu négy éven keresztül nem számolt el az iskolásoknak.

Amikor Zakariást kérdőre vonták, étlapra írt nyugtákkal igazolta, hogy Nastasescu a pénzt már régen felvette.

Az iskola padlóját olajozni kell. Nastasescu meg is vette az olajat, de azt autójához használta fel, míg a gépből kiké- rült elhasznált olajat felhígította petróleummal és azzal kente be a padlót — néhányszor.

Még tulajdon kártársait is becsapta

Vasárnap is ülésezett a kamara

Egy millió adós kért konverziót

Bukarest, október 3.

A konverziós törvényt módosító javaslatra való tekintettel a kamara vasárnap délután is ülésezett. Theodorescu avereszkánus támadia a módosító javaslatot s azzal vádolta a kormányt, hogy zűrzavart támasztott.

Réti Imre, a magyar gazdasági szövetség képviselője: A konverziót ki kell terjeszteni a városi adósokra is. S általában a konverziós megoldást ki kell egészíteni azzal, hogy a kormány meggyarapítja a fizető eszközöket és rendezi a hitel problémáit. Hat százalékosnál magasabb kamatot nem szabad szedni. Kéri, hogy a közép- és nagybirtokosokon is segítsenek az adóssághatár felemelésével.

Lupu fulmináns támadást intéz a kormány ellen. Szerinte az ország nagyon függ a külföldi szakértőktől. A lejt stabilizációja hibás volt s ez a külföldi szakértők büne. A konverzió módosítása is csak az ő érdekeit szolgálja. A kormány csak azzal a feltétellel ment ebbe bele, hogy új külföldi kölcsönt kap, elhibázott politika, mert az állami adósságokat már nem lehet többé növelni, mert az ország nem bír meg újabb terheket. Vajda két hónappal ezelőtt kérte, hogy lépjen be a kormányba, de Lupu azt felelte, hogy csak a konverzió kiszélesítése árán. Vajda ekkor azt felelte, hogy ne beszéljen a konverzióról Erdélyben, mert a parasztok megharagudnak. Új választásokat követel, négy éves parlamenti ülésszakkal. A javaslatot nem szavazza meg.

Elűtött a vonat egy munkásokkal telt autóbusszt

Három halott, öt súlyos és tizennégy könnyebb sebesült — A pályáőr eltűnt

Brassó, október 3.

Vasárnapra virradó éjszaka egy óra tájban az udvarhelymegyei Korond községből 22 munkással telt teherautó indult utnak Botfal felé, ahol a munkásokat a cukorgyár az ősi munkálatokra alkalmazta.

A hatalmas teherautóban, amelyet ponyvával takartak le, a munkások aludtak, amikor Homoródkőhalom és Alsórákos között haladtak. Itt az országút párhuzamos vonalban megy a vasuti vágánnyal, majd hirtelen átszeli a síneket, hogy Brassó felé kanyarodjék. A soffőr, aki már messziről látta, hogy a sorompó nincs leeresztve, nyugodtan indult

neki a kanyarnak, hogy a vasuti síneken keresztül hajtson. Abban a pillanatban azonban, amikor a sínre érkezett, velőtrázó sikoltások, óriási robaj, rázta meg a levegőt. A Bukarest-Nagyvárad között közlekedő 320-as személyvonat, amely a síneken közeledett, elkapta és pozdorjává zúzta a gépkocsit. Az utasokat véresre tépte, míg egyeseken keresztül gázolt és azonnal megölte őket.

A rettenetes szerencsétlenségről azonnal értesítették a legközelebbi hatóságot és orvost, akik a helyszínre mentek és megállapították, az összeütközés körülményeit.

Az autó roncsa alól holtan szedek ki há-

SZŐKE KISASSZONY

szeretne asszony lenni?

Hogyan szeretne. De akkor ne rontsa le saját maga esélyeit azzal, hogy szép szőke haját elfénytelenedni és elszíntelenedni engedi. A szőke hajfajta különleges ápolást igényel. Használja a Robert-féle Nurbloodot (Csakszőket) a szőke nők speciális shampooját. Megakadályozza a haj megsülétését és már megsülétedett, vagy elszíntelenedett hajnak is visszaadja eredeti világos arany színét. Nurblood nem tartalmaz festőanyagot, sem hennát, mentes a szódától és minden káros alkotórésztől. Már az első kísérletek meglepő eredménnyel járnak. A haj illatos és selyempuha lesz, gyönyörű aranyos reflexekben ragyog. Milliós amerikai és európai szőke nő használja a Nurbloodot a legjobb eredménnyel. Mindenütt kapható. Próbálja ki még ma. Kérje kifejezetten a

ROBERT-FÉLE „NURBLOND”-ot.

Ez a természetes szőke haj legértékesebb és legel- terjedtebb speciális shampooja a világ összes államaiban. Óvakodjék az utánzatoktól. Romániai vezérképviselet: Krafft & Herberth, Pia- Libertatii 7, Braşov.

nvi rakományt képvisel. Kóstolónak azonban ennyi is elég ahhoz, hogy Nastasescu igazgató áldásos pedagógusi múltját jellemezzük. Közel félmillió lejt tünt el ujjai között.

A közoktatásiügyi minisztérium kulturát terjeszteni küldötte ki Nastasescu urat a csiki kulturzónába. Lehet, hogy a vizsgálatbíró más véleményen lesz erről a különös és jellegzetes figuráról.

Reméljük és el is várjuk.

Mert Nastasescu ur a vizsgálat súlyos megállapításai ellenére is még mindig állásában van és szabadlábban járkal.

— Makaes székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorhaja, puffadás, vértörölődés, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegknél is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

rom szerencsétlen munkást, akiket az első pillanatban lehetetlenség volt felismerni. — Ezenkívül hét eszméletlen állapotban lévő sebesültet, hiányzó végtagokkal és összetört koponyákkal a legközelebbi vonattal a brassói Márcsú kórházba szállították.

Az eddig megejtett vizsgálatokból, amelyről azonban még nem érkezett hivatalos jelentés, a következők tűnnek ki:

Homoródkőhalom és Alsórákos között levő 144-es vasuti órházban szolgálatot teljesítő Soanca Avram pályáőr eddig még ki nem derített okból nem eresztette le kellő időben a sorompót s így történt, hogy az autó vezetője nem vette észre a közeledő veszélyt. — Soanca Avram egyébként nyomtalanul eltűnt s egyelőre nem tudták megállapítani, hogy eredetileg sem tartózkodott szolgálati helyén vagy pedig csak a szerencsétlenség után fel- lelmében bujdosott el.

A szerencsétlenség folytán meghalt áldozatok közül csak kettőnek kitért sikerült megállapítani, Lőrincz Albert és Lőrincz György testvérekét, a harmadik áldozat a felismerhetetlenségig össze volt ronsolva. Ezeket Kőhalomra vitték.

A sebesülteket pedig reggel hét órára behozták a brassói Márcsú-kórházba, ahol Cămpianu főorvos azonnal megoperálta őket.

Szőke Áron autótulajdonos, Balácsi Erzsébet 15 éves, Molos Gergely és Makó György 28 éves munkások koponyaszervi törést és egyéb sérüléseket szenvedtek, míg Balácsi Ignácnak balkezeit is a kellett amputálni. Két sebesültet, akik csak enyhébb sebesüléseket kaptak kötözés után elbocsátottak.

Egyelőre csak homályos képet lehet alkotni a szerencsétlenségről, annak alapján, amit a kórház, a rendőrség és a CFK inspekcija hozzáfutólagosan tud, mert a Brassóba kiszállított helyszíni bizottság még nem tért vissza.

A sebesültek állapota Cămpianu professzor szerint olyan súlyos, hogy a legkisebb komplikáció halált okozhat.

Követeljen kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

A mi mindennapi kávénk

**Braziliában rabszolga lesz a kivándorló
A délamerikai eldorádó a valóságban**

Sao Paulo-ban a Praça de Sao Bento-t a napnak majdnem minden órájában férfiak és nők tömege lepi el.

Kik ezek?

Ez a rabszolgapiac!

A kávéültetvények tulajdonosai innét szedik a munkásaik egy részét és hogy milyenek a munkaviszonyok és állapotok a faziendákon, erről tudom, hogy sokat mesélhetnének a visszavándoroltak, akik kivették a részüket az „eldorádóból.”

A Sao Bento-téren azok, akik egyéb híjján munkaerejüket bocsájtják áruba, valóságos közszemlére állítják önmagukat s úgy várják a munkáltatókat. Ez azonban nem egyszerű munkabörze, amelyet szabad ég alatt tartanak meg. Aki ismeri a braziliai szegény bevándoroltakat, azok keserves, kietlen helyzetét, az könnyen megérti, hogy

a viszonyokkal nem ismerős nyomorultak valósággal éhbéért kénytelenek magukat ugyszólván testestől-lelkéstől eladni a munkaadónak,

ami azonban nem sokban különbözik az igazi rabszolgaságtól.

A zöld tenger

Kávéültetvény. Igazán romantikusan hangzik a jó európai előtt.

Mivel nagyon kevesen tudják, hogyan is „csinálják” a kávé, azt hiszem nem lesz felesleges egy pár szóval arról is megemlékezni, mielőtt a kávéfaziendákon divó életet és munkát vázolom.

A kiirtott őserdők helyén ültetett új kávépalánták csak körülbelül négy év múlva hoznak termést.

Egy kávéfáról, azaz helyesebben cserjéről, amely rendszeren 3-4 méter magas, átlag egy kiló kávébabot lehet kapni. A kávécserjék az ültetvényeken, ahogyan a braziliaiak nem kis büszkeséggel mondják, valóságos zöld kávétegerre, a mar de café-vá sűrűsödnek. Némely ültetvényen több százezer ilven cserje van, s ezek száma határozza meg az ültetvény értékét. Ribeirido Preto-ban, a Fazienda Guatopará-n egy tagban 800.000 kávécserje van.

A kávécseresznyék zöld színűek, röviddel az érés előtt lesznek élénk pirosak és mogyorónagyságúak. Puha husukban, egy pergamenszerű tokban, lapos oldalakkal egymáson fekszik a két mag — a kávészem. Néha a kávécseresznyének csak egy magja van s e kávémagot a kerek alakjáról gyöngykávének vagy mokának nevezik.

A kávészedés Sao Paulo államban május-júniusban kezdődik s hetekig, sőt hónapokig eltart.

A kávécseresznyéket kézzel szedik, szitálják lemerik és faziendára szállítják. Ott a cseresznyéket megmossák, a terreirosra, egy nagy kővezet, vagy betonizált térségen vékony rétegben megszáritják, majd a kávémagot kicsépelik, az immár száraz husos résztől megszabadítják és azután gépek segítségével osztályozzák, esetleg fénysítik is.

Ez nagyjában a munkafolyamat a kávéültetvényeken.

Egyszerűen látszik, de nem könnyű.

Családok rabszolgák — előnyben Az ültetvényesek legszívesebben olyan munkásokat alkalmaznak, kiknek nagyobb családjuk van, mert ezek nem szokhatnak meg olyan könnyen. A munkás családjával együtt „lakóházat” kap az ültetvényen. A lakóházat azonban nem kell elképzelni európai értelemben, mert az rendszeren egy meglehetősen hiányos tetőjű vályogviskó, amelybe az építőmester csak az ajtónyílásokat építette be, míg az aítót a lakónak kell megcsinálni, vagy pótolni öreg kávézsákokkal. Hogy csuszó-mászó, csipő, szuró és vérszopó rovarcskák előszeretettel választják állandó lakóhelyül ezeket a casa dos trabalhao-kat és azokban végtelenül jól érzik magukat, azon nem kell csodálkozni. Poloska rengeteg van. Ha a munkás családja leirhatatlan türelemmel azokat ki is irtotta, pár nap múlva megint csak föl-tűnnek. A munkás elméletében disznótartási engedélyt is kap. sőt a kávécserjék között meghatározott területen ültethet is a saját használatára babot, maniokát, stb., de a gyakorlatban mindebből ritkán szokott valami haszna lenni, mert mindehhez pénz kell, amiye pedig nincsen.

A munkás családja bizonyos számú kávécserjét kap gondozásra. Ezeket kapálni kell, ami a tropikusai bujaságban nem könnyű dolog, — ötven fokos melegben. Árnyék nincs, mert a kávécserjék adta árnyék bizony csak árnyéka az árnyéknak. Azonkívül az érett kávécseresznyék szedését és szitálását a munkás családtagjaival kell elvégeznie. Mind-ezért bizonyos átalányárakat kap, a melyik nagyon csekély szokott lenni, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a

faziendeiro a hitelbe szállított élelmiszerekért nagyon borsos árat számít fel.

Ha szegényen szegődött el a munkás, még szegényebben hagyná ott a munkahelyét, ha ugyan otthagyná, de nem lehet, lévén állandóan tartozásban a gazdájával szemben. Boldog az a munkás, akinek sikerül meglógnia.

Igaz, vannak kivételek is.

Némely ültetvényes eléggé jól gondoskodik a munkásairól, sőt, ami ritka eset, — orvos is szokott lenni a közelben.

A terreiros-on és a szortirozógépek mellett munkát külön fizetik. A napszám 1-1 és fél milreis, amit 15-30 lejnek felel meg.

A munkásokkal való bánásmód kevés kivétellel, embertelennek mondható. A legtöbbnyire félvéri munkafelügyezők, capataz-ok, kegyetlenek. Botbüntetés is divik, bár szigorúan tilos volna az embereket verni, egy a forróságban összeesett munkást büntetésül, munkamegtagadás címén, a capatez három napra egy disznóba zárt. Panasza a munkás, aki a portugál nyelvet sem bírja, ugyan kihez mehetne a hatalmas ültetvényes ellen?

A négereket felszívta a civilizáció

A feketék, a kávéültetvények hajdani munkásai, a rabszolgaságtól való fölsza-

Japán vonuljon ki Mandzsuriából — mondja a Lytton-bizottság jelentése

Genf, október 3.

Ma nyilvánosságra hozták a Sanghajba és Mandzsuriába kiküldött népszövetségi bizottság jelentését az ugynevezett Lytton-jelentést. Az előterjesztés hangsúlyozza, hogy a mandzsuriai kérdés elbírálásánál Japánt és Kínát egyenjogúnak kell tekinteni. Emellett figyelembe veendő a Szovjetországi mandzsuriai érdekei is. A megoldásnak — mondja a jelentés — összhangban kell lennie a Népszövetség szabályzataival, a Kellogg-békepaktummal és a washingtoni kilencchatalmi megállapodással. Mandzsuria kormányzását illetőleg Kína szuverenitása számbaveendő, azonban helyesnek látszik, hogy a három keleti tartomány autonómiát kapjon.

Továbbá azt kívánja a jelentés, hogy minden katonai erő azonnal vonuljon ki Mandzsuria területéről. Kína és Japán között új megállapodásoknak kell létrejönniük, nevezetesen megnevezett szerződésnek és új kereskedelmi szerződésnek, valamint minden vitás ügy elintézésére döntőbírósi egyezménynek.

A jelentés szemmel láthatólag Japán ellen szól, a népszövetségi körök is kételkednek benne, hogy Japán enged a pusztá rábeszélésnek és kivonja csapatait a meghódított tartományból.

Az Avéd-per szombati tárgyalásán folytatódott a tanukihallgatások

Csikszereda, október 3.

A gvergyóalfalusi bombapör szombati tárgyalásán a csikszeredai törvényszék Antonescu-tanácsa három tanut hallgatott ki.

Pál Ignác szerint Barabás János dr. a közbirtokossági ügyek vezetése közben megszállhatatlan panamát hajtott végre, óriási károkat okozva a lakosságnak. A közbirtokossági tagok egyik csoportja, amelyhez ő is tartozott, Sándor Balázs dr. vezetésével véget szeretett volna vetni Barabásék gazdálkodásának. Ekkor azonban megkezdődtek a faluban az erőszakosságok, a véres verekedések, melyeknek során több embert agyon is vertek. A közbirtokossági panamákkal áll összefüggésben az is, hogy Lukács Antal ablakán belöttek és hogy bombát hajítottak Weinberger jegyző ablakára. Tanu a merényletről csak annyit tud, hogy Baricz Imre egy találkozás alkalmával kijelentette előtte: pénzért tanuskodik Barabás mellett és vallomását a vád alá helyezett ügyvéd utasításai szerint teszi meg.

A következő két tanu: Balázs Ferenc János és Balázs János rokonságban áll Barabással és Ambrus Lajossal. Mindketten élnek a törvényben biztosított joggal és nem tesznek vallomást.

Antonescu elnök a még hátralevő tanuk kihallgatását és szembesítését hétfő délutánra halasztotta. Valószínű, hogy minden már befejezhetik a tanuk kihallgatását s szerdán sor kerülhet a perbeszédre. A jelek szerint ítélet csütörtökre várható.

A „pemzlitől” — a bolondok házáig

Hitler állandó orvosi megligyelés alatt áll?

Szent-Bertalan éjszakát akart rendezni a nácivezér

Berlin, október 3

Egyre erősebben tartja magát a hír, hogy Hitler visszavonul a politikai élettől. Ennek előjeléül tekintik azt is, hogy az osztrák nemzetiszocialisták bécsi nagygyűlésén nem vett részt, noha többször megígérte. Több oldalról is határozottan állítják, hogy Hitler állandó orvosi megligyelés alatt áll. Abnormális idegállapotának bizonyítékaként tekintik azt a beszédét is, amelyet pár héttel ezelőtt mondott s amelyben Hindenburg közeli halálára tett célzásokat. Azonfelül a napokban azzal a kíváncsággal lepte meg a nézeteket, hogy rendezzenek egy Szent-Bertalan éjszakát, amelynek során nagy-

számu politikai ellenfelét mérszárólják le. A pártvezetőség nem volt hajlandó ideges vezére furcsa kívánságait teljesíteni, annál kevésbé, mert a párt újabb irányzata, a parlament felosztása óta, szigorú legalitást.

A nemzeti-szocialista pártban lázasan kombinálnak és intrikálnak, hogy ki kerüljön Hitler örökébe. Hír szerint Strasser George, Hitler legismertebb alvezére lesz az utód, aki máris sokszor szerepel a nyilvánosság előtt. A Hitler „idegességéről” szóló hírt több oldalról megerősítik, bár a nácik vezetésége nem adott ki róla hivatalos jelentést, nehogy a közelgő választási küzdelemben kedvezőtlenül befolyásolják a választókat.

A francia állam forrásai

VICHY-CELESTIN vese-hólyag-köszvény, cukor-értágulás

VICHY-GRANDE-GRILLE máj és epe szervi betegségek

VICHY-HOPITAL gyomor- és bélbajok

Kis Közgazdasági Hírek

A KAMARAI CÉGJEGYZÉS HATÁRIDÉJÉT DEC. 31-IG KITOLTÁK

Bukarest, október 3.

Körülbelül másfél éve lépett életbe az a törvény, amely a cégbejegyzést a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe utalta. Azóta a kamarai cégbejegyzések idejét majdnem minden három hónapban meghosszabbították.

Most a különböző nehézségekre való tekintettel a Vajda-kormány is hozzájárult ahhoz, hogy a kamarai cégbejegyzések terminusát ismét kitolják az év végéig, azaz december 31-ig. Ez az újabb határidő azonban előreláthatólag valóban az „utolsó” lesz, lévén éppen Madgearu törvényéről szó, aki most is bírta a kereskedelmi tárcának.

ALAPTÖKÉT EMEL A LOMASI-ERDŐIPAR

Bukarest, október 3.

A 15 millió lej alaptőkéjű Lomasi Erdőipar r. t. vállalat 1931-es mérlegét 10 millió 665.616.85 lej veszteséggel zárta. A vállalat július 4-én megtartott rendkívüli közgyűlésén foglalkozott a veszteség következtében előállott helyzettel és javítás céljából az alapszabályok módosítását határozta el. A módosítás most megjelent a hivatalos lapban és a következőket foglalja magában:

A Lomasi igazgatósága felhatalmazást kap, hogy alaptőkéjét 45 millió lejre emelje fel. A 30 millió új kibocsátás egy vagy több részletben történhet, száz lejes részvényekkel. Az új emissziót az igazgatóság bárkinek átadhatja, csak a régi részvényeseknek nem. Szak-körök véleménye szerint a Lomasihoz ezek szerint új tőkeérdekeltség készül bevonulni, a mely a majoritást köti a részesedés-vállalás feltételétől.

SZIGORUAN BÜNTETIK A TITKOS VALUTA ÉS DEVIZA KERESKEDELMET

Bukarest, október 3.

A devizakereskedelem szabályozásáról szóló, napokban megszavazott törvényt október elsejei számában közli a Monitorul Oficial. Ezzel tehát a törvény életbe is lépett, illetve elsejétől kezdve a Nemzeti Bank közgegy útján joga van megrendszabályozni a titkos deviza vagy valuta forgalmát és súlyos büntetéseket írni azokra, akik megkerülik a rendelet előírásait.

NEW-YORK-ba

HAMBURGBÓL és BRÉMABÓL

Új leszállított tarifa Brémából

OKTÓBER 27

ss LEVIATHAN

HAMBURGBÓL:

OKTOBER 12

PRESIDENT HARDING

OKTÓBER 19

MANHATTAN

OKTÓBER 26

PRESIDENT ROOSEVELT

TUDAKOZÓDNI:

WAGONS-LITS II COOK

BUKAREST,

Piața Regele Carol I.

OKTÓBER 5.

ASSEMBLÉE, 1932.

Scherbák mérnök, az S. O. S. ember — Nyomott hangulatban indul meg a dunai államok mentőakciója a Páneurópa-bizottságban Egy halálraírt forradalmár a genfi konferenciák elnöki székében

Genf, október 3
Legjobban kifejezi az idei Assemblée hangulatát, hogy a szezonnyitó közgyűlés szorongva várt első napján néhány kedélyes újságíró vovóval, a bűvös fakkorronggal játszott. Maga a genfi híres Batiment Electoral terme roppant szomoru együttes benyomását kelti. Nemcsak azért, mert a genfi dobogó legkittünőbb alakjai, Apponyi, Titulescu, aztán Briand akinek örökét csak most készülnek betölteni a Páneurópa Bizottságban és a kiknek felszólalásaira, egy-két esztendővel ezelőtti még szájátát figyelt fel a világ, hiányzanak innen, hanem, mert a kik itt vannak, azok sincsenek itt igazán tettel-lelekkel.

Még jó, hogy a nagykulturáltságú direktor genfi diplomataságra termett és a közgyűlés elnökévé választott *Politisz*, aztán a német-francia ellentét terén közeledést megkísérő *Benes* rendületlenül itt forgalodnak és forgatják magukkal a népszövetségi apparátust

Becsés, értékes személyiség nyitotta meg az idei Assembléet. Valaki, akin látni, hogy nem tilt mindig a husos fazék mellett. A sápadt, csapzott haja, már külső lényében is csupa elszánt lelkességet, konok küzdeni tudást és mély kulturát visszatükröző Famon De Valera ir miniszterelnök. Szavaiból hiányzott a megáporodott népszövetségi iz, igaz, hogy a Sinn Fein forradalmi part egykori halálraírt feje senkitől nem kért tanácsot, maga írta meg első bétőlől az utolsóig bátor megnyitó beszédét, amelyben több volt a kemény megállapítás és lesújtó kritika a szűkölködő népek zsebéből koltkező népszövetségi diplomáciáról, mint az üres szópuffogatás, vagy pláne obligát tömjenezés.

Most igyekszik csak a Népszövetség igazán felkelteni munkájára a világ közvéleményének figyelmét. Négy száz újságíró jött Genfbe, köztük számos iraki, szenezáliai, kínai és délamerikai kartárs. A sajtóosztály rádiószolgálatot is berendezett a tengerentúli államok sajtója számára. Egyik héten például a kínaiak adnak le genfi és népszövetségi információkat, következő héten pedig ők veszik fel a rádió a hazájukból érkező hullámokat. Sir Eric Drummond, ma-holnap távozó főtitkár pedig rádiószózatot intézett a tengerentúli népekhez, akiket figyelmeztetett arra, hogy amennyiben a Népszövetség nem tudna megbirkózni a rája bízott feladatokkal, ez az egész világ katasztrófájához vezetne.

Színhely a Népszövetség sajtóosztálya. Szereplők: a világsajtó munkásai, akik jegyüket jönnek kiváltani. Áldozat: Giovanni Gallarati, egy fiatal olasz diplomata, a Népszövetség információs osztályának vezetője, akit majd hogy széjjel nem tépnek az újságírók jegyekért, előnyösebb elhelyezésért és a legkülönbözőbb szivességekért.

A szikrázó, feketehajú, feketeszemű népszövetségi funkcionárius inkább dél-amerikai típus, mint olasz, csak mandolin kellene talán a kezébe és azt hinni, egy bánatosszívű daloló előtt állok.

Jönnek-mennek izgatott összevisszaságban a népszövetségi látogatók. A hadirokkant süket francia rajzolóművész, egy szösze angol újságíró, aki kedvesen panaszkodik, hogy nem tud mit csinálni írói energiáival, mert egy héten csak egy cikket fogadnak el tőle és végül ünnepélyesen belép a sziriai érsek.

Egy másik friss jelensége a népszövetségi Assemblée-nak egy *felsőmagyarországi származású amerikai mérnök*, akinek nevét egyszerre szárnyára kapta a világsajtó. Ez az *SOS-ember*! Most már egész Genfben úgy ismerik ezt az előzékeny, mosolygóképű, szürkés frufruhaját viselő tót mérnököt, mint akinek SOS pénzügyi blokádkendszerével, a világ kereskedelme és ipara megvédheti magát a háború kitörése esetén rájazzadó óriási veszteségektől. Az SOS vészjelét *Scherbák*, a világ politikusaiból, bankvezéreihez, ipari és kereskedelmi hatalmasságaihoz, külkereskedelmi intézetekhez és mindazokhoz a személyiségekhez adressálja, akiknek kezében nyugszik az emberiség sorsa. Az egész SOS rendszer úgy működne, akár egy hatalmas messzeágazó gazdasági tüzoltóság, amely az első vészjelre akcióbba lépne és azonnal tudomására hozná a gazdasági élet minden tényezőjének, milyen tényleges károk érnék őt a háború kitörése esetén.

— Képzeld csak el — magyarázza lelkesen *Scherbák mérnök* —, micsoda erő volna az, amellyel a szervezetünk rendelkezne, ha 24 óra alatt fellármázhatnók a világ gazdasági közvéleményét és

ugyanennek a huszonnégy órának leforgása alatt már a legszigorúbb pénzügyi blokádnál is helyezhetjük a kardesortetó államot. Száz ezer ember védekezne ugyanabban az áldott pillanatban a háború réme ellen. Nem akarom tervem részleteibe beleavatni, nyilván untatnám is velük, csak azt mondom, hogy megfigyelünk révén, akik a világ minden országában működni fognak, a baj méreteiről és gazdasági kihatásairól mindenki tiszta képet alkothat magának és a háborúval szemben való védekezés sikere most már a képviselők, a parlamentek, a mögénk sorakozó husz ezer társadalmi egyesület és millió, meg millió nő szervezetek akcióképességén múlik. Eddig a legnagyobb politikusok, így Roosevelt, New York állam kormányzója, amerikai elnökjelölt, Viscount Cecil Politis és mások jelezték az SOS-hez való lelkes csatlakozásukat.

Tény az, hogy a diplomata között igen nagy riadalmat keltett *Scherbák mérnök* vészkiáltása.

Hindenburgot: három tábornok üdvözölte Hitlert: 90 ezer náci

Berlin, október hó 3.
A német fővárosban tegnap ünnepelték Hindenburg birodalmi elnök 85-ik születésnapját. Hindenburg a kormány protettáns tagjaival a helyorségi templomban hallgatott istentiszteletet. Amikor a templomba megérkezett, *Schleicher* tábornok, birodalmi hadügyminiszter, *Hammerstein* tábornok és *Reeder* admirális tolmácsolták a kormány, a hadsereg és a hadiflotta jókívánatait. A hálaadó istentisztelet során átadták Hindenburgnak azoknak az ezredeknek zászlóit, amelyek

a világháborúban vezetése alatt állottak. Hindenburg a délutánt és az estét családjával: gyermekeivel, unokáival és ükunokáival töltötte.

Hitler is ünnepelteti magát. Itt említjük meg, hogy éppen Hindenburg elnök születésnapjára rendezte meg a nemzeti szociálista párt az első országos ifjúsági hitlerista napot Potsdamban. Ezen az ünnepségen mintegy 90 ezer barnainges ifjú vett részt és vonult el zárt sorokban *Hitler* előtt. A felvonulás 6 órán keresztül tartott.

Szétromboltak a bécsi horogkeresztesek egy épülőfélben álló zsinagógát

Bécs, október hó 3.
Vasárnap fejeződött be az osztrák nemzeti szociálisták háromnapos nagygyűlése. Noha 600 rendőr állt készenlétben, mégsem lehetett megakadályozni a folytonos véres verekedéseket a náci és a szociálisták között. A Ringen 50.000 hitlerista vonult fel, — mégpedig — hogy

az egyenruhaviselési tilalom ellen tüntessenek — meztelen felsőtesttel.

A verekedéseknek eddig öt súlyos és számos könnyű sebesültje van. Harmanc embert letartóztattak.

Egy pótimaházat, amelyet a zsidók az újév alkalmával rendeztek be, a náci teljesen szétromboltak.

Szaharincsempészet Sziget—Szlatina—Csernovic között

Stern Samu, a máramarosi Al Capone

Heti négy mázsa szaharin — 100 millió lej kár

Bukarest, október 3.
A rendőrség az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium bizalmas közlése alapján óriási kiterjedésű szaharincsempészségről rántotta le a leplet.

A szaharincsempészség két gőcpontja Mára-marossziget és Csernovic. Mára-marosszigeten *Stern Samu* szatóc volt a „főnök”. Csernovicban pedig *Stroli Hans* kereskedő. *Franculescu* inspektor, akit Bukarestből küldtek ki a csempészség leplezésére, megállapította, hogy a vezéreknek szabályszerű szerződése volt a csehszlovákiai oderbergi és a németországi mannheimi szaharingyárral.

Az árut bizományban kapták tízezer dolláros kaució ellenében.

Az „üzlet” adminisztrációs része főleg *Stern Samu* vállain nyugodott, ő vezette az áru elosztását az egész országban, pontos könyvelést vezetve minden deka beérkezett és eladott szaharinról. Az árut postán, utánvétellel küldték szét az országba.

A szaharin átszállítását a határon szintén kitűnően megszervezték. Többnyire szénrel megrakott vagonokkal szállították a máramarom megyei *Szlatinára*, ahol hivatásos csempészek, rendszerint pásztorok vagy erdőkerülők, a havasok zég-zugos utain — amelyeket csak ők ismernek — elszállították Csernovicba. Itt

volt a raktár. *Franculescu* megállapította, hogy

Szlatinán át heti 200 kilo szaharin érkezett,

de kell érkeznie máshonnan is, mert a cég alügynökségei, amelyek behálózta az egész országot, jóval többet adtak el.

Az inspektor a helyszínen meglepett egy *Heitner* Misu nevű csempészt és óvatosan utána lopózott. Követte *Chica-Voda* községig, ahol a csehszlovák-román határ találkozik. Itt egy *Frommer* Maier nevű ember házába ment be. Az inspektor hamar alarminozt a csendőrséget és *Heitner* *Frommer*rel együtt őrizetbe vette. Bevitte őket Csernovicba, ahol azonnal házkutatást tartott *Stroli Hans* lakásán. Innen mindössze 65 kilo szaharin került elő: ennyi volt éppen szállítás alatt.

A nyomozás mégsem járt teljes eredménnyel. A banda négy tagját, *Stern*et, *Stolit*et, *Heitner*et és *Fischert* ugyan letartóztatták, de ezek eddig még nem árulták el cinkostársaikat. Annnyit mindenesetre megállapított *Franculescu*, hogy noha a csempésztársaság nemrég kezdte meg működését, heti 400 kilo szaharin csempészt be az országba, ami 13 vagon cukornak felel meg. Az állam kára meghaladja a százmillió lejt.

De talán legszenzációsabb az egész

Az iskolában

gyermekait fokozott mértékben fenyegeti a fertőzés veszélye. Gondoljon rá, hogy védelmet nyújtanak a

Panflavin-pasztillák

Bennünket leginkább a dunai államok pénzügyi és gazdasági ujjaépítése foglalkoztat, amely kérdés végre megoldásra érett stádiumban kerül a legközelebb összeülő Európa-bizottság elé. E bizottságban *Madgearu* román miniszter fogja előadni a dunai államok megsegítésére *Strešaban* alkalmasnak látott terveket. Ez a bizottság most igazán „ronthat s teremthet világokat”, de unalomba is fullaszthatja mindazt, amivel sorsunkat enyhíthetné, megpróbáltatásainknak végét vethetné.

Seidner Imre

300 tanu vonult fel a nagyváradi baptista-perben

Nagyvárad, október 3.

Ismeretes a B. L. olvasóközönsége előtt a nagyváradi baptista egyház kebelében már hosszú hónapok óta dúló harc. A kettészakadt egyház ügye most került az ügyészség elé, ahol a napokban 300 tanut hallgatnak ki. *Darabont Gyula* volt egyházfőnek egyébként újabb szabálytalansággal vádolja *Bordás Lászlót*, aki szerint az egyház kétféle vagyonát hamis uton elherdálta. Az ügyészségi kihallgatások eredményét feszült érdeklődéssel várják Nagyváradon.

A nagyváradi „Hangya” egyik-másik antiszemita tisztviselőjének nem tetszik, ha a vevők drágálják az árut

Nagyvárad, október 3.

Kereskedői körökben óriási felháborodást keltett a nagyváradi *Hangya* fogyasztási szövetkezet magatartása. — Ugyanis egyes vásárlók drágálták az árukat és arra hivatkoztak, hogy máshol olcsóbban kaphatják az árut. Erre a szövetkezeti alkalmazottak kijelentették, könnyű a „hándlé zsidóknak”, azok adhatják olcsóbban az árut, mert senkinek nem fizetnek.

A nagyváradi kereskedők egyöntetűen tiltakoznak a *Hangya* szövetkezet antiszemita magatartása ellen.

Birói likvidálás alatt álló vagyonra nem lehet végrehajtást vezetni

Bukarest, október 3.

Elvi jelentőségű döntést hozott a napokban az ilfovi törvényszék. *Haim* bukaresti kereskedő nemrég birói likvidálást kért és kérését a bíróság el is fogadta. Ennek ellenére a hitelező foglaltságért az adós ellen, mire a vegyesbíró *Haim* vagyonára végrehajtást rendelt el. Természetesen *Haim* felebbezett s így került az ügy a törvényszék elé, amely a törvény eredeti céljára való tekintettel felfüggesztette a végrehajtást.

Mindazoknak, kik magukat gyengéknek és kimerülteknek érzik a

BIOGLOBIN

új életerőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

FABRIIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerárta
Nagyszeben—Sibiu

Hírek

Fiatalok

Az ember nem tud megfordulni egy társaságban, ahol ne szídnák a fiatalokat. Az idősebbek és a fiatalabbak közti ellentét mindig megvolt, mióta a világ fennáll és meg is lesz, amíg csak öregek és fiatalok lesznek. De talán sohasem szídták annyit a mindkét nembeli ifjúságot, mint manapság. Ennek oka elsősorban az, hogy sohasem volt korszak, a melyben a két életkor annyira élesen el lett volna határolva, mint ahogy manapság. Minket és azokat, akik nem tartozunk az öregek közé, kissé lelkileg megosztott a rettenetes korszak, amelyben élünk s a közel két évtizede mindennap ránk zuhogó világtörténelem talán túlságosan komolyra is érlett. De viszont azt is el kell ismernie mindenkinek, hogy észrevétlenül olyan fiatalság nőtt fel körülöttünk, olyan nyelvében, szokásaiban, modorában, jókedvében és szomorúságában, de még kenyérharcában is más, mint a századévi fiatalsága volt.

En azt hiszem, hogy sok mindent mérlegre kell tenni akkor, amikor valaki a mai fiatalságot szidja. Igaz, hogy vannak kilengései, igaz, hogy mohó és szeretlen, igaz, hogy száz kézzel kapkod az élet kevés örömei után, de az is igaz, hogy régen volt olyan nemzedék, amelynek gyermekkorát és ifjú éveit ennyire megkeserítette volna az idő. S talán erre gondolt az az angol szónok is, aki élesen kikelt a mai fiatalság ellen, mondván, hogy a strandok nadrágos, cigarettázó szírijei nem jelentik a modern nő típusát. Szerinte a mai fiatalság nagyrésze csak azért mutatja magát rosszabbnak, hogy az öregeket megbotránkoztassa, s szíve mélyén tulajdonképpen egészséges, jó és becsületes s ha lelki egyensúlyát visszanyeri, nem lesz a gonosz áldozata.

Szerény véleményem szerint a tiszteltreméltó szónoknak sokban, sőt mindenben igaza van. Az elfogulatlanul szemlélődő ember megállapíthatja, hogy a modern nő típusa valóban nem a nadrágos, hangos, botrányos módon flörtölő, cigarettázó és duhajkodó nő. A flapper típus tengerentúli import volt és ma már kezd eltűnni. A másik oldalon a jampec-típus, hála Istennek, szintén kivészében van. Letűndöklésének egyik legfőbb oka az, hogy nem tudott imponálni a komolyabb nőknek. Általában meg nagyok győződve, hogy a gazdasági viszonyok javulásával mindkét nembeli fiatalság közelebb jut a mi nemzedékünk szívéhez és megértéséhez. Régi tapasztalat, hogy bolond időkben az ember szeret a kráter szélén táncolni. De aztán ez a rézségesség is elmúlik. Nem szeretem azokat, akik minden áron szidni akarják a mai ifjúságot. A szidásban sok van az irigységből. A szeretet szebb és több, mert van benne megértés és megbocsátás is.

Gáspár Jenő

— IDŐJÁRASJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a napos idő tovább tart, a légáramlások gyengülésével és fokozatos éjszakai lehűlésekkel.

— Szerb gránicsárok megint agyonlőtték egy határátlépőt. Szegedről jelentik: Bafkeviczi budapesti szabómester egy ideig Szabadkán dolgozott, majd munkanélküli lett és hazaindult. At akart szökni a határon, de a szerb gránicsárok észrevették. Felszólították, hogy álljon meg s mikor nem engedelmeskedett, tüzelni kezdtek rá és egyik golyó halálosan találta a szerencsétlen szabómestert.

— LESORODTA A SZEL A VONATOT A HIDRÓL. Newyorkból jelentik: A kaliforniai Bakersfield közelében borzalmas vasúti szerencsétlenség történt: a kanyonon keresztül haladó vasútvonal hídjánál az átrobogó vonatot a szélvihar lesodorta a mélységbe. A vonat utasai közül 30 ember súlyos meghalt, a többi utas pedig könnyebb és súlyosabb sebesüléssel menekült az irtózatos zuhanásból.

Gömbös „sofort”-programmal jön

Ripka főpolgármestert máris meneszteni akarja

Budapest, október 3

A Gömbös-kormány tagjai a kabinet megalakulása óta szinte szakadatlanul tanácskoznak. Az új magyar kormány tagjai éjjel-nappal együtt vannak s megbeszéléseiken keresik annak a módját, hogy miképpen hajthatnák végre Gömbös miniszterelnök programját.

Gömbösnek messzemenő tervai vannak s azokat azonnal meg is akarja valósítani. Eppen ezért az új kormány programját a budapesti közhangulat találó szöveggel már el is nevezte „sofort-programm-nak”.

Kiszivárgott hírek szerint Gömbös nagy személyi változásokat akar keresztülvinni s állítólag meneszteni szándékozik Ripka Ferenc dr. főpolgármestert, aki-nek helyét Sipőcz Jenővel töltené be. A magyar főváros alpolgármesterének pedig Borvendég János dr. tanácsost akarja, aki már volt is egy alkalommal Budapest alpolgármestere.

— PÉNZ A HARISNYÁBAN. Bécsből jelentik: Az osztrák-cseh határon Gmündben feltartóztatták a Bécs-prágai gyors egyik utasát, valutacsempészés gyanúja miatt. Megmotozásakor harisnyájában 37.000 csehekronát és 350 schillinget találtak. Kiderült, hogy az illető Voluscuk Lajos volt osztrák százas, csernovici születésű, jelenleg bécsi lakos és az utóbbi években fegyverkereskedéssel foglalkozott. Évekkel ezelőtt megvette a cseh hadsereg régi, kiszuperált fegyvereit és eladta Kinának, de utközben tengeri kalózok elrabolták az egész szállítmányt. Voluscuk, a kit kémkedéssel is gyanúsítanak, letartóztatásban maradt.

— Nagyvárad hírek. Nagyváradon ismét működik a reszketősök szektája. Mint ismeretes, ez a szekta pénzharcolásra van alapítva. Ugyanis a „főpapok” kiadik a parancsot, hogy: Rázzatok magatokat, amíg mindent el nem dobtok. Természetesen pénzt is. A megszáditott hívők követik a „főpapok” parancsát. Elszóriák a náluk levő pénzeket is, amit a „főpapok” aztán felszednek. Ez a kereseti forrás ugylátszik nagyszerűen jövedelmez, mert egyesek már házat, birtokot vásároltak az ilyen módon összeharcolt vagyonból. A hatóságok most megelégelték a pénzharcolást és megindították az eljárást ellene. — Kiss András munkást, aki a Phoebus vasgyárban dolgozott, két vagon maga közé szorította és teljesen összeroncolt. — A nagyvárad pótterületén a vizsgázók ötven százaléka elbukott. — A közoktatásügyi miniszterium legújabb rendelete szerint a nagyvárad i jogakadémia ezentúl doktorátust is lehet szerezni.

— AUTÓS BANDITÁK ELRABOLTAK EGY JUGOSZLAVIAI GYÁROST. Lajbachból jelentik: Amerikai stílusú emberrablás tartja izgalomban a várost. Kocbek Armin vagyons gyáros autóján Maribor felé haladt, mikor az erdő mögött autó bukkant elő és elállta útját. A másik autó sofförje szerszámot kért Kocbek sofförjétől, azzal, hogy a motor elhomlott. Közben Kocbek is kiszállt. Ekkor az autóból villámgyorsan négy álarcos férfi ugrott ki, bevonsozta a gyárost a kocsiába s elrohogott vele. A rendőrség lázasan nyomoz utánuk.

— Ismét megnyílt Brassóban a székely háziipari és népművészeti kiállítás. Az a siker, amit egész Brassóban kiváltott a pár héttel ezelőtti székely háziipari és népművészeti kiállítás, arra kötelezte az akció elindítóit és mozgatóit, hogy most már állandóbb jelleggel kíséreljék meg kielégíteni a brassói lakosság ilyenirányú érdeklődését. Október 3-tól, hétfőtől kezdődőleg tehát újra megnyílt az a hasznos kiállítás, ezuttal a Sütő-utcai 4 szám alatti üzlethelyiségben, ahol egész nap megtekinthető s ahol a székely szőttesek, varrottások, fafaragászat és csereplasztika iránt érdeklődők felvilágosi-

Gömbös üdvözlő távirata Mussolinihez

Kinevezése után Gömbös Gyula miniszterelnök megleghangú üdvözlő táviratot küldött Mussolini olasz miniszterelnök-höz, akinek tolmácsolta azt a tántoríthatatlan barátságot és szeretetet, amelyet vele együtt érez az egész magyar nemzet az olasz nemzet iránt. Ez a szeretet a Duce személyéhez fűződik, aki Olaszország megújulásához vezető mozgalmat szemlélteti meg. Gömbös arra kérte Mussolinét, hogy cselekvő együttműködését és hathatós támogatását a jövőben is biztosítsa Magyarország irányában, hogy az elődeitől is követett irányelveket teljes egészében betarthassa továbbra is.

Vasárnap a Beszkárt-pályán zajlott le a magyar olimpikonok üdvözlési ünnepélye, amelyen megjelent Horthy kormányzó is. Amikor a kormányzó eltávozott és a pálya kijáratánál búcsút vett Gömböstől, a visszatérő miniszterelnököt a tömeg viharos éljenzésben részesítette. — Gömbös az ovációt fasiszta módra, karfel-emeléssel viszonzta.

tást nyerhetnek a rendelkezésekre vonatkozólag is. A kiállítás a „Magyar Általános Gazdasági Szövetkezet” védelme és iránvítása alatti viszi tovább azt a rendkívül hasznos munkát, amit a szövetkezet is célul tűzött ki: szervezettébbé és becsületesebbé tenni a város és a falu közötti gazdasági kapcsolatokat.

ŐSZI DIVAT

1932 őszén még a tavalyinál is nagyobb divat lesz az ügyességben megjelenni. Ez a tavaszi divat sok kiadást fog okozni.

Ruhaszínekben a lazac, a csuka és a becsuka dominál. De a pénzbüntetéseket is előszeretettel fogják viselni. Előveselni már annál kevésbé.

A labátok kivágása nem lesz mély. A régi megszokott nagy kivágások csak az állami és magánhivatalokban maradtak divatban.

Pénzt és nadrágot az őszi divat szerint is csak „felhajtva” viselnek.

— KLEBELSBERG KUNÓ GRÓF PARATIFUSZBAN MEGBETEGETT. Budapestről jelentik: Klebelsberg Kunó gróf, volt kultusz-miniszter paratífuszban megbetegedett. Vasárnap délután beszállították egyik szanatóriumba. Állapota meglehetősen súlyos, úgy, hogy látogatókat sem engednek be hozzá.

— Összeülélkezve mentek a halálba. Budapestről jelentik: Megrendítő szerelmi tragédia történt Nagykáta határában, a vasúti pályatest mentén. Egy 22 éves parasztfiú és egy 18 éves leány összeülélkezve a gyorsvonat elé vetették magukat és együtt pusztultak el a síneken. A kettős öngyilkosság oka állítólag az volt, hogy a szülők ellenezték a fiatalok házasságkötését.

— TIZENHÉT ÉVIG HORDOTT GERINCÉBEN EGY HÁBORUS GÖLYÖT. Hannoverből jelentik: Orvosi körökben óriási feltűnést keltett egy páratlanul álló műtét, amelyet Kappis professzor, a hannoveri kórház sebésze hajtott végre. Harry Herbst hannoveri kereskedő 1915-ben az orosz fronton megsebesült. A gölyő megakadt a gerincoszlopban s azóta ott hordta magával. Annakidején nem operálták meg, mert a műtét életveszélyesnek látszott. Most kibírhatatlan fájdalmak lepték meg Herbstet és Kappis tanárnak sikerült 17 év után eltávolítania a gölyőt.

— Kincskeresés a solymári erdőben. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a csütörtökön kivészett Eder József, a pesthidegkuti gyilkos a siralomházban bevalotta bűnét és elmondotta azt is, hogy a rabolt pénzt, 300 pengőt, a solymári erdőben rejtette el. Mihelyt ez a lapok utján nyilvánosságra került, a kincskeresők serege valósággal előtört az erdőt. Lépésről-lépésre kutatják át és ásák fel az erdőt, hogy ráakadjanak a pénzre, amelyen Jandák Józsefné vére szárad.

— AGYONVERTEK A CIGÁNYOK EGY MAGYAR SZAKASZVEZETŐT. Miskolcra jelentik: A múlt hét péntekjén Szabó Győző szakaszvezető a közeli Felsővadászbán szüreti mulatságon vett részt, miközben összevesszett a zenészekkel. A cigányok meglesték, mikor a mulatságról hazafelé tartott, rátámadtak és söröslüvegekkel agyonverték. A nyomoz-

zás kiderítette, hogy a kótal primás és hatagú bandája követte el a gyilkosságot. Tegnap valamennyiüket letartóztatták.

★ A kinzó szenvedés ismeretlen fogalom lesz, ha a legsúlyosabb ízületi rándulásoknál, rheumás gyulladásoknál, nyakszirti és hátfájásnál néhány csepp a „Sloan's Liniment”-tel bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kitűnően bevált gyógyszer, amelyről számos neves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még régi, idült, nedves időben állandóan visszatérő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment gyógyszer felfedezése óriási szenzációt keltett az egész világon s mint népgyógyiszer hozzáak forgalomba. Legújabbban országunkban is kapható.

Popovici igazságügy-miniszter Brassóban

Brassó, október hó 3

Popovici igazságügyminiszter vasárnap Brassóban járt és délután kettő és fél-négy között váratlanul inspekción tartott a brassói központi fogházban. A minisztert I. Dimitriu fogházigazgató fogadta, aki jelentést tett a fogházban uralkodó állapotokról és megmutatta a műhelyeket és összes helyiségeket. Popovici gondosan megsemlélt mindent s megelégedését fejezte ki Dimitriu igazgatónak.

„Ne bánjatok, nem akarok még meghalni”

Miskolc, október 3

A csendőrgyilkos Váradi Imre ügyében szombaton döntött a statáriális bíróság, amely kötél általi halálra ítélte a vádlottat. A bíróság azután úgy döntött, hogy Váradi kegyelemre terjeszti fel. A gyilkos legény borzalmas kinok között várja a kegyelmet. Felváltva imádkozik és káromkodik cellájában, majd ájulásokba esik. Tegnap az örök bementek hozzá, hogy másik cellába vezessék át. Váradi azonban azt hitte, hogy a siralomházba viszik és összerogvott, mintha villám sújtotta volna. Magához térve orjónjei kezdet és magánkívül üvöltözött: „Ne bánjatok, nem akarok még meghalni!”

A kormányzó döntése a kegyelem ügyében csak a hét végére várható.

— A FASIZMUS TIZÉVES FENNALLÁSÁNAK ÜNNEPÉLYE. Rómából jelentik: Az olasz fővárosban vasárnap ünnepelték tizedik évfordulóját a híres „Marcia su Romá”-nak, amikor Mussolini az első feketeinges fasiszta hadsereg élén bevonult Rómába és átvette a hatalmat. A nevezetes esemény decennáriuma alkalmából a fasiszta nagytanács ülést tartott s határozati javaslatában büszkeségét és háláját fejezte ki Mussolininek. A Palazzo Venezia erkélyén megjelent a Duce is, s amikor a százezres tömegben megjelent feketeingesek előtt felolvasták a határozatot, Mussolini beszédet mondott a tömegnek. Megállapította, hogy a fasiszták lelkes hangulata állandó és az olasz nép fegyvermeztsége elérte a tetőfokát.

— Vásár Székelykeresztúron. A miniszterium engedélyezte hogy Székelykeresztúron 1932 október 6-án országos vásár tartassék.

— IDEIGLENES SZABADSÁGON AZ ÖRÜLT. A steinkofi elmeegógyintézetből két héttel ezelőtt ideiglenesen szabadságot kapott egy Obermayer Ferenc nevű elmebeteg. Szerdán Obermayer újra vissza akarták vinni az elmeegógyintézetbe, de ez egy korszakba menekült. Amikor a rendőrök utána mentek, az elmebeteg hatalmas kést rántott elő, több szurással veszedelmesen megsebesítette egyik barátját, majd a rendőrökre támadt, akik közül ketten szintén megsebesültek, míg végre sikerült a dühöngőt ártalmatlanná tenni.

★ ORVOSI HIR. Med. Univ. dr. Herskovits Erzs. rendelőjét Str. Bratianu (Kórház-utca) 2. sz. alá helyezte. Rendel 10—1, 3—6. Quarz, Diathermia, Kosmetikai kezelések.

Asíra (Apolló) Mozgó

BRASSÓ, Telefon 546

Zsufolt ház mellett még csak hétfőn és kedden látható:

„KETTEN EGY AUTÓBAN”

rendkívüli bájos vígjáték

Magda Schneider, Karl Ludwig Diehl, Verebes Ernő stb.

szereplőkkel

Szerdától, október 5-től kezdve:

„Asszony, aki soha sem felejt”

Lil Dagover és Ivan Petrovics-el.

B. L. 6 OJNAL

Kérjék a legújabb:

Gyümölcsfa és szőlőoltvány

Ambrosi-Fischer és Tsai.

AIUD-NAGYENYED.

ár/egy-
zékünk!

Mint a süketnémák

Irt: JOHN DENNIS

Helloway, az Iparbank főpénztárosa vagy öt perc múlva fűtyörésze lefelé jött a lépcsőn. Éppen ki akart lépni a kapun, amikor elbepont Tom Barker, a Németalföldi bank egyik pénzeszedője.

— Megy már, Helloway ur? Talán zárva is a pénztár?

— Hogyne, hiszen tíz perccel múlt öt óra. Tudhatja, hogy néhány perccel öt előtt záruk a kasszát.

— Szent Isten, ez az állásomba kerülhet! Kilencven ezer dollárt kellett volna az önk bankjába befizetnem, de az utcán hirtelen rosszul lettem. Le kellett ülnöm egy padra és több mint egy óra hosszat tartott, amíg magamhoz tértem. Szerencsére egész idő alatt görcsösen szorongattam a pénzt, most is itt van nálam. Az Istenért, nem venné át tőlem a kilencven ezer dollárt és nem adná róla nyugtát? Ön hazavihetné a pénzt és reggel elhozhatná a bankba. Ezt senkinek se kellene megtudni. De én elvesztettem a kegyemet, ha nyugta nélkül megyek vissza és kiderül, hogy lekéstem a pénztárzárást.

A pénztáros előbb szabódott, hogy nem viheti haza a pénzt, de a pénzeszedő úgy sópáncodott és könyörgött, hogy végül is megajánlta. Átvette a kilencven ezer dollárt, nyugtát adott róla a bank nevében és elindult hazafelé.

Utközben szép fiatal feleségére, Mabelre gondolt, aki már bizonyára türelmetlenül várja. Mabel, mielőtt feleségül ment volna Hellowayhoz, az Operaház ünnepelt ballerinája volt. Szerelme kedvéért otthagyta a színpadot. De a fiatal pár boldogságát szörnyű tragédia tette tönkre: gyönyörű kislányjukat alig háromszázötven éves korában halálra gázolta egy autó. Mabel azóta szinte buskomor lett, esztendőig emberek közé se járt és csak az utóbbi időben kezdett kisse magához térni, mióta egyszer véletlenül ellátogatott férjével a süketnémák intézetébe és ott egy kislányt látott, aki hihetetlenül hasonlított elhalt gyermekéhez. Mabel addig könyörgött az urának, amíg elhatározta, hogy magukhoz veszik a süketnéma lánykát, aki árva volt és úgy nevelik fel, mintha édes gyermekük volna. Ez így is történt. A lánykával mintha tavaszi napsütés költözött volna a szomorú házba. Mabel felcélkült, minden pillanatát a gyermekkel töltötte, akit Helloway is nagyon megszeretett. Mind a kettőn megtanulták a süketnémák jelbeszédét, hogy meg tudják magukat érteni a kis Dollyval.

Mabel most jókedvűen fogadta az urát, amint hazért, Dolly pedig boldogan borult a nyakába és összevissza csókolt. Helloway megmondta a feleségének, hogy kilencven ezer dollárt hozott haza, amit csak holnap reggel adhat le a bankban. Együtt elrejtették a pénzt, biztonság okáért a hálószobában, a szekrényben. Aztán vacsorához ültek.

Ezalatt Bob, Tomnak, a pénzeszedőnek a cinkosa, lent várakozott az utcán és a villa kivilágított ablakait figyelte. Tudta, merre vegye útját. Néhány nap óta megfigyelte a házaspár szokásait és azt tapasztalta, hogy az asszony mindig korábban megy be a hálószobába, mint a férje, mert lefekvés előtt, gramofonkísérettel, ritmikus tornagyakorlatokat végez. Biztos, hogy a pénzt a hálószobában rejtették el, ahová tehát azonnal kell betörnie, míg az asszony egyedül van ott.

Bob türelmesen várt. Egyszer csak azt látta, hogy kivilágosodik a hálószoba ablaka. Ekkor álarcot kötött az arca elé és a ház falán felkúszott a magasba, a hálószoba ablakának párkányára. Benézett az ablakon. Mabel gramofonszó mellett, hálóingben tornázott a szoba közepén. Egyszerre csak felsikoltott és abbahagyta a tornát: megpillantotta Bobot, aki a nyitott ablak párkányán lovagolt és revolvert szegezett rá.

— Táncoljon csak, táncoljon tovább — szólt a betörő fojtott hangon a halálrémült asszonyhoz, — ha segítségért sikolt, lelövöm a férjét, amint a szobába lép. Ne állítsa meg a gramofont, hogy a csend fel ne tűnjék és mondja meg, hová rejtették a pénzt, amit az ura hazahozott!

Mabel szinte eszméletlenül a félelemtől tovább támo lyogott a zene ütemére, amint a betörő parancsolta és közben önkéntelenül a szekrényre esett a pillantása. A betörő mosolygott: látta, hogy az asszony akarata ellenére elárulta magát. Az ablakpárkányról a szobába ereszkedett és a szekrény felé indult, hogy magához vegye a pénzt. Ekkor léptek közeledtek a szoba ajtaja felé. Bob hirtelen az ágy fejének magas támlája mögé rejtőzött és ezt sziszegte.

— A férje jön. Elrejtőzöm. Maga pedig fekdődjék az ágyba és az urát küldje le valamiféle ürüggyel a földszintre. Ha elárul, mind a kettőjüket lelövöm.

Mabel holtápadtan engedelmeskedett.

Helloway vidáman fűtyörésze a szobába lépett, de ajkán elhalt a mosoly, amikor megpillantotta az ágyban fekvő Mabel hamuszínű arcát. Az asszony hirtelen elhatározással fölemelte a kezét és a süketnémák jelbeszédével ezt mondta az urának:

— Az Istenért, fűtyörésze tovább, mintha semmit se vettél volna észre! Így! Az ágy

támlája mögött betörő rejtőzik, aki tud a pénzt, amit hazahoztál. Ha egy szót szólok, agyonlő. Most hangosan azt fogom mondani, — de az Istenért fűtyörésze hát! — hogy hozz a konyhából egy pohár tejet.

A férfi pillanatnyi tévovázás után fűtyörésze a hálószekrényhez lépett és revolvert vett elő a fiókból. A betörő ezt nem láthatta. — Drágám — szólt hangosan Mabel, — nem hoznál a konyhából egy pohár tejet? Olyan szomjas vagyok!

— Rögtön szívem, csak papuesot húzok, — felelte a férje és jelbeszédével így folytatta: — Hajolj ki az ágyból, jobbra, még erősebben, hogy célozhassak. — Majd újra hangosan szólalt meg: Nagy pohár tejet hozzak, szívem?

— Igen, felelte Mabel és az arcán leírhatatlan félelem tükröződött.

Helloway megállt, szemben az ágyval, fölemelte revolverét, célzott és egymásután hat golyó furta át az ágy magas támláját, Mabel vállá mellett. Csupán egy éles kiáltás hallatszott, majd egy nehéz test zuhanása, amint a betörő holtra sebezve elterült a földön. Mabel, a félelem bekívóiból felszabadulva, sikoltva borult az ura nyakába.

Sport

Lengyelország 5:0 (4:0) arányban verte Romániát

Lăpusneanu, Sepi és a háltsor csődöt mondott

Bukarest, október 3.

Az ONEF stadionban 9000 néző előtt katasztrófális vereséget szenvedett a román válogatott labdarúgó csapat. A lengyelek akikkel eddig egy román győzelmet kivéve, eldöntetlenül játszottak, ezúttal valóságos elcsöppörték a román csapatot, melynek fedezet-sora, de főleg kapusa teljesen csődöt mondott. Holnap majd rávilágítunk, hogy egyes román lapok cikkei, melyeket a magyar nemzetiségű játékosok ellen írtak, mennyire voltak hasznára a román sportnak.

A román csapat Lăpusneanu kapussal áll fel. A csapat nappal szembe kezd, de a lengyelek elveszik a labdát s az 5-ik percben már 1:0 az eredmény. A 8-ik percben Narrot cen-

SPECIALITÁS
Eau de Cologne
D'ARGY

amelyeknek elbűvölő illata
elénkít és faszcinál!

TOUTES LES FLEURS
CHER AMOUR
Mijiko
Chérie Mar
Délire
MAJESTIC
TAIFUN

dajátékok mutatott be. Ez alkalommal a hetedikesek 5:4 arányban győzelmet arattak.

♦ A TEMESVÁRI TENNISZEZŐK VEZETNEK. Aradról jelentik: A Temesvár—Arad városközi tenniszverseny első napján Temesvár 3:3 arányban vezet. A versenyt jövő vasárnap folytatják.

♦ MALY NYERTE A KERÉKPÁRVERSENYT. Aradról jelentik: A Meteor sportegyesület országos jellegű kerékpárversenyét Maly nyerte meg 59 perc 56 mp. idővel. 2. Klug (Banatul). 3. Burian (Meteor).

Magyarországnak nem sikerült a reváns

Ausztria — Magyarország 3:2 (1:1)

Budapest, október 3.

Magyarország és Ausztria labdarúgójának 71-ik találkozója újra az osztrákok győzelmével végződött. A győzelem változatos és izgalmas harc után született meg. A 52-ik percben Cseh II. éles lövését Reinert kézzel üti le Kalmár cse, aki góllá értékesíti. Az osztrákok a 45-ik percben egyenlítőnek Borsányi öngóljával.

A második félidőben Koranyi III—Turay—Déri akcióból az amatőr Déri megszerezte a vezetést, azonban nem sokára Kornerből Müller a 16-os vonalról lö és egyenlít. Az utolsó gólt az osztrákok Braun révén érik el.

A magyar atléták 50:32 arányban győztek a lengyelek fölött

Budapest, október 3.

Hatezer főnyi közönség előtt folyt le Magyarország—Lengyelország válogatott atlétáinak versenye, amely a magyarok várt nagyarányú győzelmével végződött. Részletes eredmények:

400 m. gátfutás. 1. Maszevszky 55.7 mp. 2. Kostrevszky. 3. Kertész. 5. Kovácsy. 1500 m. 1. Szabó 40:06.6 mp. 2. Kuzniczki. 3. Szilágyi.

Magasugrás. 1. Bodossy 191 cm. 2. Készmárky. 3. Plaroczky. 4. Niemecz. 400 m. 1. Zsitvay 50.2 mp. 2. Biniakovszky. 3. Szalay. 4. Miller.

Súlydobás. 1. Heljasz 15.25 m. 2. Darányi 15.09 m. 3. Csányi.

Távugrás. 1. Balogh 712 cm. 2. Fekete 701 cm. 3. Plavczyk. 4. Wiczorok. 100 m. 1. Raggambi 10.9 mp. 2. Gerő 11.1 mp. 3. Hillmann 11.2 mp. 4. Trojanovszky.

110 m. gát. 1. Kovács 15.6 mp. 2. Novosielsky. 3. Jávör.

Gerelyhajítás. 1. Várszegi 63.57 m. 2. Mikrut. 3. Turczyk. 4. Farkas.

5000 m. 1. Kuscinszky 15:02.4 mp. A világbajnok fölényesen győz. 2. Simon. 3. Hartlik.

800 m. 1. Szabó 1:57.9 mp. 2. Maszewszky. 3. Ruzniczky.

Diszkosz. 1. Remecz 46.27 m. 2. Donogán. 3. Heljasz.

4x200 m. staféta. 1. Magyarország 1:27.8 mp. Magyar rekord. 2. Lengyelország 1:52 mp.

Sima lefolyású bajnoki, botrányos barátságos mérkőzés Brassóban

Brassó, október 3.

Tegnap délután Brassóban két elsőosztályú, egy másodosztályú bajnoki és egy barátságos mérkőzés zajlott le. A bajnokiak a favoritok győzelmével végződtek, a barátságosnak hirdetett mérkőzés pedig telítve volt durva, viszázatossító jelenségekkel. Ilyen mérkőzésekkel idegenítik el azt a pár fizető footballrajongót is, akinek filléreiből élhet és virágozhat a sport.

IAR—Victoria 3:0 (0:0). Elsőosztályú bajnoki. Mindkét csapat több fiatal erővel vonul fel, különösen a repülőgépgyáriak, akiknek régi együtteséből alig maradt meg három-négy ember. A fiatalok jók voltak és megszerezték a lelkesen védekező csapatától a győzelmet. Az első félidőben is többet támadtak, de a góllövés nem ment. Feltűnt Berta kitűnő centerjátéka és labdaszorgatása, azonban társai ritkán értéktek meg. A második félidőben Berta egyéni akciókra vállalkozott s ez eredményes is volt. Első gólját egyedül szerezte meg, a másodikat Ciocan passzából, a harmadikat 20 méteres erős szabadrugásból, melyet Schulleri hátréd segített góllá. A győztes csapatból jó volt még Mátéffy és Szávay. A Victoriából Schulleri, a Benedek testvérek és Tóth. Hamar kielégítően vezette a mérkőzést.

Olympia—Astra 2:1 (2:0). A másodosztályból feljött Astra erős ellenfele volt az Olympiának. Heves mérkőzés, megérdemelt Olympia győzelem. Góllövők: Braun és Josef (11-es) és a második félidőben Pitis (11-es). Tóth

Aradon az ATE az élen

Arad, október 3.

Tegnap Aradon három bajnoki mérkőzést játszottak le, melyek után az ATE továbbra is az élen maradt.

ATE—Soimii 3:0 (1:0). Megérdemelt győzelem. Góllövők: Tóth (2) és Szabó. Bíró Polareczky.

Olympia—Tricolor 2:1 (1:0). Erős küzdelem után győz az Olympia. Góllövők Lepis, Goldstein (öngól) és Babo. Bíró Pálffy.

AAC—Transylvania 1:1 (1:1). Nívótlan játék, a döntetlen megfelel az erőviszonyoknak. Góllövők Puskás és Bódi. Bíró Tomi.

A másodosztályban: Egyetértés—Juventus 1:1 (1:0). Vulturul—RAC 6:1 (1:0).

Ifjusági: AMTE—Glória 2:0. Juventus—ATE 4:3. Tricolor—Titanus 2:1. Olympia—Egyetértés 3:0. Unirea—Soimi 5:3. AAC—

Transylvania 2:0.

Szövetségi díj: Glória—Transylvania 8:0. AVMS—Unirea 6:1. AMTE—AAC 5:0.

NAGYVARAD:

Törökös—Egyetértés 1:1.

CRAIOVA:

Ripensia—Rovine 4:1.

SEGESVÁR:

MTV—Aquila 3:2 (2:2). Nehéz küzdelem, melyet a technikásabb csapat nyert meg. Dánér jó bíró volt. Elsőosztályú bajnoki.

MEDGYES:

STV (Segesvár)—Vitrometan 1:1 (1:0). A segesvári csapat volt a többet támadó fél, azonban a medgyesiek kitűnő kapusa minden lövést védett. Hoffmann jó bíró volt.

♦ A CSIKSZEREDAI RÓM. KATH. FŐGIMNÁZIUM CSIKBAN EDDIG ISMERETLEN SPORTOT VEZETETT BE. Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai róm. kath. főgimnázium VI. és VII. osztálya vasárnap kézilab-

UJABB
**BUTOR-
ÁRREDUKCIO
SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorgyárában
BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVASARHELY

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vasdag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vélel-eladás

Lokomobil vagy félstabil GÖZGÉPET Wolff vagy Lanz cca 180-220 PS, megvételre keres Teutsch gépgyár, Brassó, 19470

GÉPKÖZPONT, Brassó, Vár-utca 44., használt gépeket vesz és elad. 19368

MOTOROK 100 HP Diesel, 55 és 35 HP szivógáz, 30 és 12 HP nyersolaj, 30, 25 és 20 HP petróleum motorok és egy komplett hidraulikus olajszűrő eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. 19511

Elsőrangú, kiváló hangú, fekete PIANINÓ olcsón eladó. Cím 19424. szám alatt a Brassói kiadóban.

Allást keres

Gyárosok, Importörök figyelmébe!

Erdély, Bánáthban több év óta mint utazó elsőrangú bevezető, bármilyen szakmában utazói állást keres szerény fix és jutalékra (75%o-os utazási kedvezménnyel rendelkezem) „Szorgalmas” jelígre.

Lakás, koszt ellenében irodai munkát keresek. „Megbízható” jelígre, Marosvásárhelyi fiókiadóba. 19476

Lakás

Egy vagy két szobát bitorozva fűdőszobával keresek. Címeket kiadóba kérek. 19457

Pontos fizető keres kettő szobát részére 2-3 szoba, konyha, fűdőszoba, modern lakást, lehetőleg kerttel. Ajánlatokat Herz papírüzletbe kérek.

Bérbe keresek 6-7 SZOBÁS MODERN LAKÁST, lehetőleg belvárosban, családi ház külön udvarral előnyben. Ajánlatot „Pontos fizető” jelígre a B. L. kiadóhivatalába kérek. 19477

ÜZLETHELYISÉG LAKÁS-SAL azonnal kiadó. Brassó, Ávram Jancu 24. 19475

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvétellel 85 lej. Kapható a Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, önfeláldozó nevelőnő, anyós, nagynén és rokon

ÖZV. ADLER RUDOLFNÉ

született ZIMMERMANN ERNESTINA

jóságos és áldásos életének 90-ik, özevegységének 33-ik évében, f. hó 1-én délután hosszas szenvedés után csendesen elhunyt

Drága halottunkat f. hó 3-án, hétfőn délután 3 órakor fogjuk a Weisz Mihály-utca 29 (volt Cerna-utca 1) szám alatti gyászszobából az orv. izr. temetőben öröknyugalomra helyezni.

Mélyszégyes kegyelettel és hálás szeretettel fogjuk áldott emlékét megőrizni!

Brassó, 1932 október hó 2.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

Részvétlátogatások és koszorúk mellőzését kérjük.

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: **Déva**, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Marosvásárhely**, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — **Temesvár**, Arad- és Krassószerényvármegyék: Némethy Gábor (Temesvár, I. Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBÍZOTTAK. Arad:** Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5). — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curcheş 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszombat:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31). — **Szilágy-somlyó:** Helyes Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvétele jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Szenteljünk naponként 15 percet egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Írta: J. P. MÜLLER

112 ábrával, új átdolgozásban. A német nyelvű kiadásból eddig 400.000 példány fogyott el.

Ára 85.- lei.

Vidékre a portó 10 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Az

ÚJ IDŐK

kiadásában megjelent **Külföldi Regények**

ára kötetenként csak

60.- Lei.

Eddig megjelentek:

Aldrich: És lámpást adott kezembe az Ur.
Wolf: Szuvarin hercegnő.
Thurston: Álomok városa.
Wolff: Bessel dr. feltámadása.
Russell: Verőfény.

E sorozatban megjelent könyvek rendkívül érdekesek, igen szép kiállításuk és nagyon olcsók. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Őszi ültetéshez

Nagy készlet elsőosztályú gyümölcsfákban abból 15000 drb. Jonathán). Sétányfák és különféle kerti cikkeket olcsó árban kaphatók:

Gazdasági Tanintézet Faiskolája, Mediaş. — Telefon 104.

A szállítás októberben kezdődik. Árjegyzék ingyen.

Budapesti Könyvnap legnagyobb szenzációja

ZILAHY LAJOS:

Két fogoly

új kiadásban megjelent regénye. A 404 oldalas regény ára egész vászonkötésben

csak 90.- Lei

Kapható:

A Brassói Lapok Könyvosztályában.

Merev ízületeknek

azonnali enyhülés

Gyorsan megszabadulhatunk az ízületi és izomfájdalmaktól és a testrészünk merevségét is hamar megszüntethetjük. Alkalmazzunk kevés Sloan's Liniment-et enyhén — erős masszírozás nélkül. Azonnal érezni fogjuk melegítő enyhítő hatását és a fájdalom elmúlik. Használjunk Sloan's Liniment-et rheuma, zsába, ischias, hátfájás, ficamodás, törés és mindennemű izomfájdalom esetén is.

SLOAN'S LINIMENT megöli a fájdalmat

Egy üveg ára 75 Lei

ZILAHY LAJOS

A LÉLEK KIALLSZIK

c. regényével újabb hatalmas alkotással gyarapította eddigi munkáinak sorát.

ATHENAEUM KÖNYV ÁRA KÖTVE 68.- LEI.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Grätzer:

Fejtorna

Miniszterek és kereskedősegédek, tábornokok és hivatalosok, egyetemi hallgatók és gimnazisták, előkelő urikisasszonyok és varlányok, világhírű művészek és kis színíróvendékek, írók és írók egyformán szórakoznak

című könyvevel 2500 rejtvényt (megfejtéssel együtt) 50 keresztrejtvény, 350 elmesport, sakk, optika, hibakép, rejtvény, humor, híres emberek rejtvényei stb. Ára 90.- postai küldéssel 100.- utánvétellel 115.- lej Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Sertést hizlalni

„PROVENDEINE-val”

A földművelésügyi és állami javak minisztériuma mellé beosztott általános állategész-ségügyi igazgatóság kedvező kísérleteket tett a Belgiumból most Romániába importált

„PROVENDEINE-VAL”

és az alanti súlytáblázat szerinti kedvező eredményt érte el. A konstancai Palas tenyésztőben igen előnyös eredmények mutatkoztak, amennyiben az alanti táblázatból látható, egy „Provendeine”-vel táplált malac 16 nap alatt 6 (hat) kilóval többet gyarapodott, mint a többi kísérleti malacok, melyek nem tápláltak „Provendeine” hozzáadásával.

Magától értetődik, hogy minél tovább tart a „Provendeine”-vel való kezelés, annál nagyobb méreteket vesz azon malacok, vagy disznók hizása, amelyek ezen pótlékkal tápláltak. Egy malacnak „Provendeine”-vel való tápl-

lásához naponta 2 evőkanál szükséges, ami naponta csak Lei 2.50-be kerül, összesen 40.- Lei a 16 napi hizálási idő alatt és mivel az állat ezen idő alatt hat kilóval jobban hizik, mint azok, amelyek nem „Provendeine”-vel lettek etetve, a hus-többletet legkevesebb 120.- Leibe számítva, a hizónként elért tiszta nyereség minimálisan 80.- Lei a 16 nap alatt.

Ennélfogva minden tenyésztő kötelessége, hogy sertéseit „Provendeine”-vel etesse, lévén a világon az egyedüli fűszer, amely rohamosan hizlalja a sertéseket és megóvja a fertőző betegségektől.

A kiszámítás biztos sikerrel jár

KIMUTATÁS

A háromhónapos malacok testsúlya gyakorlatilag

Sex	I. test súlya kilogrammonként				Megjegyzések
	2 febr.	7 febr.	12 febr.	18 febr.	
Kanocska	30.250	31.550	36.980	39.050	1) Fejenként a provendeineből 3 kanállal többet eszik minden darab naponta. Nem »Provendeine»-val (egyszerű étel) etetve
Kocácska	26.500	28.600	31.860	32.900	
Kanocska	32.600	33.000	34.600	35.950	
Kocácska	26.300	29.800	30.000	30.100	

1) Az adag ugyanaz volt mindannyuknak 4 (négy) 1 (egy) kgr. keverék és 1 (egy) kgr. kukorica minden drb-nak naponta

Intézeti főnök, Egészségügyi igazgató, Dr. N. TEODORESCU

Egyetlen kísérlet és meg fogunk győződni, hogy a „Provendeine”-t és ha nem találják ezen gyártmányt rendes szállítójuknál, úgy kérjük a következő címhez fordulni:

AGENT GENERAL PENTRU ROMANIA MARE

SOC. AN. „SOROBEL”

Bukarest, Cal. Văcăreşti 161. Telefon 3-0583.

és küldjenek egyúttal Lei 75.- postautalván egy 700 grammos csomagot küldhessünk, mely egy sertés részére 30 napig elegendő.

Őszi divatlap-ujdonságok

nagy választékban

Női divat:

(általános)

Iris Lei 125.-
Stella „ 96.-
L'Élegence feminine „ 95.-
Saison Parisienne „ 100.-
Smart „ 125.-
Elite „ 115.-
Grand Revue des Modes „ 130.-
Revue Parisienne „ 120.-
Star „ 145.-

Speciális kabát- és kosztüm-lapok

Le Tailleur Modern „ 245.-
Le Tailleur Pratique „ 240.-
Smart, London Styles „ 240.-
Costumes Manteaux „ 125.-
Manteaux et Costumes „ 125.-
Confection Juno „ 110.-

Havi szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók. Postai szállításoknál külön 20 lej postára küldendő be.

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó, Kapu-u. 56-58

(Hátul az udvarban)

A Brassói Lapok nyomdával kiadásának kiadása és nyomon

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.